

გაზეთი გაემოდის
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამტრედიის

N34 (9285)

10 დეკემბერი, 2018 წელი

ზანი 50 თეთრი

სტიქია
სამტრედიის
მუნიციპალიტეტში

2

ზარალი ანაზღაურება, ნაგავი გაიტანება,
ქუჩები განათება,
ტყუილი ზღვარს რომ არ გადასცდეს

ქარისგან დაზიანებული ღირებულებები
ეროვნად გავიხსენებ

3

უარესით,
მოუგზაღეთ,
გზა თქვენი!

5

დისციპლინა და
კანონისმომბღობა _ მისი
ფარმატებული
საქმიანობის გასაღები

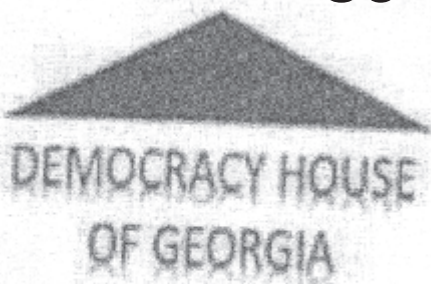
6

ოხელის
ინტელექტუალური
ზეიმი
სამტრედიისში

8

ქალები კალაძობას ებრძვიან!

STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMEN

4

„გაიგა შენი აივ სტატუსი!“

განათლებელი აღმზრდელი ქვეყანას უფრო ძვირი უჯდება

3

ლეონი ბაგრატიონი

3 დეკემბერს საკრებულომ მორიბი სხდომა გააპარტა

ვიდრე დღის წესრიგს გაგაცნობდეთ, მინდა, პრეზიდენტად არჩევა მიუვლოცო ქალბატონ სალომე ზურაბიშვილს, ვიმედოვნებ, ყველაფერი გაკეთდება სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესებისათვის. ასე დაიწყო 3 დეკემბერს გამართული მორიგი სხდომა საკრებულოს თავმჯდომარემ, ბატონმა ნუგზარ ჯაბურიაძემ და შეკრებილთ სხდომის დღის წესრიგში არსებული საკითხები გააცნო.

განსახილველ საკითხთა ირგვლივ საკრებულოს ორიდოულ, ადამიანის, უფლებათა დაცვის, საპროცედურო და სამანდატო საკითხთა კომისიის თავმჯდომარემ, ქალბატონმა მანანა სირბილაძემ და საფინანსო-საბიუჯეტო საკითხთა კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა, ბატონმა ვაჟა სტურუამ მოახსენეს.

საკრებულომ გადაწყვიტა:
დამტკიცდეს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მგლი-

სა და ტურის რაოდენობის რეგულირების ღონისძიებების განხორციელების შესახებ უფლებამოსილების დელეგირების თაობაზე 2018 წლის 17 ნოემბრის შესაბამისი ხელშეკრულება.

საკითხის ირგვლივ საკუთარი მოსაზრება გვსურს დავაფიქსიროთ. საინტერესოა, როგორ ხდება (ხდება კი?) არათუ სამტრედიის, ქვეყანაში მგლისა და ტურის რაოდენობის რეგულირება?

მოვლენათა დრამატიზებას არჩევს არც ამჯერად მსურს გვარსახელის კონკრეტობა, თუმცა, გაგვაცნოს სხდომის დარბაზშივე გაფორმებული ფრაზა, სოფელში ტურების რაოდენობამ იყო, არადა, სოფელში კი არა, ტურები ქალაქის რიგ უბნებშიც მომრავლდნენ.

თუ ვინმეს დაეჭვებს ჩვენი განცხადება ქალაქში ტურების არსებობის შესახებ, მზად ვარ, ჩვეულებ-

ივი ქართული სტუმართმოყვარეობით ოჯახში ვუმასპინძლო დაინტერესებულთ, რათა შებინდებისთანავე თავად მოისმინონ ტურების "გადაძახილი". სად? აქვე, ადმინისტრაციული სახლიდან სულ რაღაც 2, 2,5

კილომეტრში. ქვეყანაში ტურებისა და მგლები-სადმი ლოიალურმა დამოკიდებულებამ არ გვგონია, შედეგი სასურველი გამოიღოს. რამდენიმე ხნის წინ "სამტრედი-

ის მაცნესათვის" ცნობილი გახდა, რომ სოფელ ნიგორზღვაში ერთ თვეში მტაცებელმა ერთ ოჯახს სამი პირუტყვი დაუგლიჯა.

საკმაოდ პოპულარული იყო გასული საუკუნის დასაწყისისათვის სიმღერა ძველმა კინოფილმებმა რომ შემოგვინახა:

სადაც ჰყოლია მგელი და ტურა, იქ გავაშენეთ ჩაის კულტურა...

თუ მტაცებლებს ქვეყნის მასშტაბით ქმედითი ბრძოლა არ გამოეცხადეთ, სიმწრით გვექნება (თუ უკვე არ გვაქვს) სამღერო: სადაც ჰყვაროდა ჩაის კულტურა, ახლა გაკვივის მგელი და ტურა...

საკრებულოს სრული შემადგენლობისადმი ჩემი უდიდესი პატივისცემის მიუხედავად, მინდა ვეითხო, ჩვენ, რიგობა ადამიანებმა როგორ ვებრძოლოთ ტურასა და მგელს, ან როგორ გავიგოთ, გავცდით თუ არა რეგულირების ზღვარს?

შესაბამისი გადაწყვეტილებები მიიღო საკრებულომ წარმოდგენილ და განხილულ საკითხთა ირგვლივ.

ზანაღი ანაზღაურება, ნაბავი გაიტანება, ქურჯი განათლება, ცხუილი ზღვარს რომ არ გაღასტეს

თბილისი

ორშაბათის ტრადიციული თათბირი მუნიციპალიტეტის მერიის მეოთხე სართულზე, ძირითადად, რამდენიმე დღის წინ ძლიერი ქარით დაზარალებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის საკითხს მიემდგვნა. სტიქიამ არცთუ ცოტა შენობა-ნაგებობა – საბავშვო ბაღები, სოფლების ადმინისტრაციული სახლები, მრავალსართულიანი ბინები, სკოლები და კერძო საცხოვრებელი სახლები დაზიანა ქალაქში თუ მიმდებარე სოფლების ტერიტორიაზე. დაუყოვნებლად გასაწყვი სამუშაოების საერთო რაოდენობამ 245 ათასი ლარი შეადგინა. სამუშაოები დაწყებულია, საჭირო მასალების 95% უკვე გაცემული. თანხა საქართველოს მთავრობის მიერ იქნა გამოყოფილი. რაც შეეხება საჯარო სკოლებს, საჭირო სამუშაოებს განათლების სამინისტრო უწყევს კურირებას. თათბირზე მუნიციპალიტეტის მერმა, ვალერიან ფოცხვერიამ ხაზი გაუსვა, რომ: "უნდა გავაერთიანოთ, მოსახლეობამ გადასახურად მიცემული მასალა არ გაყიდოს და სინამდვილეში იმ დანიშნულებით გამოიყენოს, რისთვისაცაა გაცემული. თუ საჭიროდ ჩათვლით, მათი დახელწერილება კი უნდა მოხდეს." სტიქიამ მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული სახლის სახურავიც დაზიანა. შესაკეთებელი სამუშა-

ოები მალე დაიწყება. ვალერიან ფოცხვერიამ კიდევ ერთხელ გააფრთხილა მშენებელი ორგანიზაციები: "ბოლო დროს იყო რამდენიმე შემთხვევა როცა ახლად გადახურული სახურავი ქარმა მალევე დააზიანა, ფაქტობრივად, გადახადა შენობას და ქვემოთ გადმოვარდა. ისევე ქარს დაბრალდა ეს და არა უზარისხოდ შესრულებულ სამუშაოს. ეცადეთ კი არა, ვალდებულები ხართ, ასეთი რამ არ განმეორდეს!"

მუნიციპალიტეტის მერმა გზების მიმდინარე და უკვე დასრულებული სამუშაოებიც "მოიყითხა". ამ მიმართულებით არანაირი პრობლემა არ არის, ყველაფერი გასწერილი გეგმის მიხედვით მიმდინარეობს, – მიიღო პასუხად.

გალმა ზონის სოფლების წყალმომარაგების საკითხის მოგვარება, კვლავ აქტიურობს ქუსლად რჩება მუნიციპალიტეტისთვის. თუმცა, გარკვეული სამუშაოები მიმდინარეობს ამ პრობლემის რამდენიმე მოსაწყვრივად.

დიდი ჯიხაიშის თემის წარმომადგენელმა მოსახლეობისთვის მიცემული დაპირების – დაგროვილი ნაგვის გატანის თაობაზე დახმარება შეახსენა შესაბამის სამსახურებს. "მოსახლეობასთან ტყუილი რომ არ გამოგვივიდეს, იქნებ გამოვანახოთ სამუშაო... – აღნიშნა ალექსანდრე ლეჟავამ მას შემდეგ, რაც კომუნალური გაერთიანების სამსახურის

უფროსის განცხადება მოისმინა: "წლის ბოლოა, საწვავზე ტენდერის გამოცხადებას გარკვეული დრო დასჭირდება და 1-10 იანვრის დღეებისთვის უნდა შევიდნაოთ საწვავი, ამიტომ ეკონომიურად ვნარჩავთ. თუ არის შესაძლებლობა, ცოტა ხნით თავი შევიკავოთ." მუნიციპალიტეტის მერმა სიტყვა შეაწია დიდ ჯიხაიშს: "სადაც შეიძლება მოვითმინოთ, იქ მოვითმინოთ, სადაც არა და, უნდა დავეხმაროთ, თორემ ამდენი ტყუილი უკვე ზღვარს გადადის!" – ბუნებრივია, მხოლოდ ნაგვის გატანის კონკრეტული შემთხვევა არ იგულისხმებოდა მის სიტყვებში. იმაშიც დაეთანხმა იგი დიდი

ჯიხაიშის წარმომდგენელს, რომ უნდა დაეგოს ნათურები ღამის განათების იმ ბოძებზე, სადაც ისინი უკვე გადაიწვა – მეტი ყურადღება ეკუთვნის ამ სოფელს, პრეზიდენტის მშობლიური სოფელია. – ხუმრობანარევი კილოთი დასძინა მან. რაც შეეხება გარე განათებას, ვალერიან ფოცხვერიამ სრული სერიოზულობით დაუბრუნდა საკითხს: "სამტრედიის ყველაზე განათებული იმედამის დროს იყო. მაშინ 2 ათასი ნათურა ანათებდა ქალაქში, ახლა 7 ათასი ანათებს, მაგრამ საემარისი მაინც არ არის. ბიუჯეტს ელექტროენერჯის გადასახადი მძიმედ აწევება. გაითვალისწინოს ყველამ, რომ ეს

ქუჩის განათება და არა საკუთარი ეზოსი. სწინის მოსახლეობას, მის ჭიშკართან თუ არ აგია ბოძე ნათურა. ჩვენ თითო ბოძის გამოტოვებით ვამონტაჟებთ განათებას. იმ დროში, ყველაზე განათებული რომ იყო სამტრედია, ჭიშკართან დამონტაჟებული ნათურის გადასახადს თვითონ მოსახლე იხდიდა."

თათბირის შემდეგ სტიქიის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისთვის საჭირო მასალის გადაცემაზე საუბარი ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსის, ზურაბ გოგიას კაბინეტში გაგრძელდა ყველა დეტალის დასწერილებით განსახილველად.

სტიქია სამტრედიის მუნიციპალიტეტში

ნაგვის გატანა

ნოემბრის ბოლო დღეს სამტრედიის მუნიციპალიტეტში სტიქიური მოვლენები დაფიქსირდა. ძლიერმა ქარმა ქალაქისა და სოფლების ტერიტორიაზე მოსახლეობის საცხოვრებელ სახლებსა და კერძო ობიექტებს სახურავები გადახადა, ხეები მოთხარა და ელექტროსადენები დაზიანა. ქარიშხლის შედეგად მელაურის საჯარო სკოლის შენობის ერთი მესამედი სახურავის გარეშე დარჩა. მოულოდნელად გაჩენილმა ხანძარმა ბაშის თემში ხურციძეების ოჯახში მსხვილფეხა პირუტყვი ზამთრის საკვების გარეშე დატოვა. დაიწვა 500 კონიანი ჩაღის ზეინი, რომელსაც, ადგილობრივების თქმით, ცეცხლი საბალახოებიდან მოტანილი ნაპერწკლის შედეგად გაუჩნდა. ხურციძეების ეზოს სოფლის საბალახო ეს-

აზღვრება, რომელიც 30 ნოემბერს ერთი საათის განმავლობაში იწვოდა. იმავე დღეს ძლიერმა ქარმა სახურავი გადახადა ქალაქის ტერიტ-

ორიაზე თამარ მეფის ქუჩაზე მდებარე ძიულოს დარბაზს, სადაც საწვრთნელ ბაზაზე პროცესი დროებით შეწყდა.

დიდი იყო დაზიანება დაბა კულაშში. ქარიშხალმა წიწვოვანი ხეები ძირფესვიანად მოთხარა და ელექტროსადენები მწყობრიდან გამოიყვანა. მოსახლეობას რამდენიმე საათი ელექტროენერჯის მიწოდება შეუწყდა.

მუნიციპალიტეტის მერმა ვალერიან ფოცხვერიამ მერიის ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსთან, ზურაბ გოგიასთან, ერთად სტიქიის შედეგად დაზიანებული ობიექტები მონახულა, შეხედა მოსახლეობას და მათ დახმარებას დაჰპირდა.

70 წლის წინ...

ლევან გაბაჩიაძე

მზის წყლის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ მიიღო ადამიანის უფლებათა დაცვის საყოველთაო დეკლარაცია, რომელიც გაეროს მიერ მანამ და შემდეგ მიღებულ საერთაშორისო აქტებთან შედარებით ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია მასში გათვალისწინებული აზრების გამო.

ადმინისტრაციის ვითარებით, "სამტრედიის მაცნეს" მეთვალყურეობს დეკლარაციიდან.

ყოველ ადამიანს აქვს სიცოცხლის, თავისუფლებისა და პირადი ხელშეუხებლობის უფლება.

ყოველი ადამიანი თანასწორია კანონის წინაშე მიუხედავად რაიმე განსხვავებისა.

ყოველ ადამიანს აქვს აზრის, სინდ-

ისისა და რელიგიის თავისუფალი არჩევანის უფლება.

ყოველ ადამიანს აქვს მრწამსის თავისუფლების და თავისუფლად გამოხატვის უფლება.

ყოველ ადამიანს აქვს მოქალაქეობის უფლება. არავის შეუძლია, თვითნებურად ჩამოართვას მას მოქალაქეობა ან მოქალაქეობის შეცვლის უფლება.

ყოველ ადამიანს აქვს შრომის, სამუშაოს თავისუფალი არჩევის, შრომის სამართლიანი და ხელსაყრელი პირობების და უმუშევრობისაგან დაცვის უფლება.

არავის დაპატიმრება, დაჭერა ან გაძევება არ შეიძლება თვითნებურად.

ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ფლობდეს ქონებას... არავის არ უნდა ჩამოერთვას ქონება თვითნებურად.

ყოველ ადამიანს აქვს განათლების უფლება.

არ შეიძლება თვითნებურად ჩარევა ნებისმიერი ადამიანის პირად და ოჯახურ ცხოვრებაში.

აუცილებელია აღინიშნოს, რომ ვი-

დრე გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია ადამიანის უფლებათა დაცვის საყოველთაო დეკლარაციას მიიღებდა, გაცილებით ადრე ჩვენი ერის სასიქადულო შვილმა, ცნობილმა საზოგადო მოღვაწემ და ქართული მწერლობის უზადო მსახურმა ვ. ორბელიანმა წარმოთქვა სიტყვები, რომლებიც საოცარი სიღრმადით ასახავენ იმ ელემენტარულ, ანბანურ ჭეშმარიტებას, რომ არ შეიძლება ადამიანის მიერ ადამიანის ფლობა, მისთვის ადამიანური უფლებების შეზღუდვა, წართმევა და ა. შ. აი, რას ბრძანებს დიდი ერისკაცი და მოაზროვნე:

"ნუ დაუტყვევებთ კაცს აზრსა, თუმც იყოს არა მცნებისა; დეე, მაღლა თქვას, წარმოთქვას, მასშია ყოფა ნებისა.

ღვთის ქმნილს გალია არ შევნიხ, რად იყოს ტყვეობაშია?

ბევრით სჯობია სიყვდილი სიცოცხლეს გალიაშია".

მართალია, ცივილიზებულმა მსოფლიომ ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღე წესისამებრ, 10 დეკ-

ემბერს აღნიშნა, თუმცა, ამ უფლებებისადმი, ღირებულებებისადმი პატივისცემა არა კონკრეტულ დღესა და დროში, არამედ ყოველწუთიერადაა საჭირო, აუცილებელი.

გარემოებათა გამო ამჯერად არაფერს ვამბობთ იმის შესახებ, თუ რამდენადაა დაცული ჩვენს ქვეყანაში ადამიანის უფლებები...

თბა ბაგუნიანი

გაუნათლებელი ადამიანი ქვეყანას უფრო ძვირი უჯდება

შეხვედრამ, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიის დარბაზში შინაგან საქმეთა სამინისტროს, სოციალური მომსახურების სააგენტოს, სკოლების ადმინისტრაციების, სოფლის ამბულატორიების, ადგილობრივი მერიის წარმომადგენლებთან გაიმართა, სკოლის მიღმა დარჩენილი მოზარდების სასწავლო პროცესში ჩართვაზე იყო საუბარი. იგი არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ცენტრის" (CSDC) საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურის და სპორტის სამინისტროსთან თანამშრომლობით გაიმართა. საუბარი ბავშვთა განათლებისა და განვითარების უფლებების დაცვის შესახებ, მშობლის ან მეურვის მხრიდან ამ უფლების შეზღუდვის, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან ადრეული განთავსების მოზარდის და საზოგადოების წინაშე არსებულ რისკებს შეეხებოდა. "ქვეყნის სოციალური და ეკონომიკური გაუმჯობესება ადამიანური კაპიტალის განვითარებითაა შესაძლებელი, აქ კი წამყვანი როლი ხარისხიან და თანაბრად ხელმისაწვდომ განათლებას უკავია." - ნათქვამია ბროშურაში, რომელიც პროექტის პრეზენტაციისთვის შეხვედრის მონაწილეებს დაურიგდა. შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ არასრულწლოვანი განათლება არაერთი რისკის წინაშე აყენებს მოზარდს. სასწავლო პროცესში ჩართვა იმის მიუხედავად, რა სოციალური სტატუსის, სქესის, ჯანმრთელობის მდგომარეობის, ეთნიკური და რელიგი-

ური წარმომავლობისა იგი, აუცილებელია მისი მსოფლმხედველობის ამაღლებისთვის. გაუნათლებელი ახალგაზრდები, უფრო მეტ ტვირთად აწვევიან სახელმწიფოს, მათ მეტი ძალისხმევა სჭირდებათ სამსახურის საშოვნელად, რადგან ნაკლებად აქვთ განვითარებული პროფესიული უნარები. აქედან გამომდინარე, დიდა რისკი, სოციალურად დაუცველები იყვნენ. კვლევების მიხედვით, ამ კატეგორიის ადამიანები გაცილებით ძვირი უჯდება სახელმწიფოს, რადგან მათზე უნდა გაიცეს სოციალური დახმარებები, უნდა ისარგებლონ ჯანმრთელობის, სამართლებრივი, უმუშევრობის მომსახურების, სპეციალური საგანმანათლებლო სერვისებით. ეს იწვევს ეკონომიკური საქმიანობიდან მოგების გადასახადის დანაკარგებს.

მოზარდის განათლების მიღმა დარჩენას, ძირითადად, სოციალური, რიგ შემთხვევებში ჯანმრთელობის მდგომარეობის ფაქტორები განაპირობებს. ისინი უმეტესად ქუჩაში მცხოვრები ბავშვები არიან.

"სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ცენტრის" სოციალური მუშაუნი ნანა მოწონებლიძე აცხადებს, რომ: "ამ საინფორმაციო კამპანიის ფარგლებში უსაუბრობთ იმაზე, როგორ გავზადოთ მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი ყველა ბავშვისთვის განათლების სხვადასხვა სფერო. შეხვედრები საქართველოს ყველა რეგიონში გაიმართება შესაბამის უწყებებთან. აჭარით დაიწყეთ,

სამეგრელოს რამდენიმე რეგიონი უკვე მოვიცავით. ახლა მთელ იმერეთს მოვივლით. გაეზიარებთ შეხვედრებს, რომლებსაც ამ შეხვედრებზე მოგაგაწვდიან. საგანმანათლებლო, პოლიციისა და სამედიცინო უწყებების წარმომადგენლები ის ადამიანები გახლავან, ვინც უშუალო შეხებაში არიან მიუსაფარ ბავშვებთან. საინფორმაციო იქნება მათი მონაწილეობა და იმედია, ჩვენს რჩევებსაც გაითვალისწინებენ ამ კუთხით."

კვლევებმა აჩვენა, რომ ყველაზე მეტი რაოდენობით ქუჩის ბინადარი ბავშვები დიდ ქალაქებში თბილისში, ქუთაისსა და ბათუმში გვხვდებიან.

ამავე ორგანიზაციის წარმომადგენელი ია კანა აღნიშნავს: "შესაბამისი რეაგირება დროულად უნდა მოხდეს იმ

ბავშვებთან მიმართებაში, 10-12 წლის ასაკში ქუჩაში რომ ცხოვრობენ და არ აქვთ საგანმანათლებლო ისტორია. დიან, ძირითადად სოციალური პრობლემებითაა განპირობებული ეს, მაგრამ მათთან მიმართებაში ყველა რგოლი კოორდინირებულად უნდა მოქმედდეს. ამგვარ ბავშვებს ეკარგებათ თვითშეფასების უნარი და რწმუნა, რაც საზოგადოებასთან მიმართებაში ზედმეტ აგრესიას იწვევს, კრიმინალადაც კი აყალიბებს მოზარდს. ამბულატორიის წარმომადგენლების ჩართვის აუცილებლობა გამოწვეულია იმით, რომ ჯანდაცვის პირველადი რგოლი მზად უნდა იყოს ოჯახში ან პაციენტთან სხვაგვარი ვიზიტის დროს, ამოიცნოს ხომ არ არის ბავშვი ძალადობის მსხვერპლი.

რეგულირება უნდა მოახდინოს შესაბამის უწყებებში."

ბავშვის უფლებათა კონვენციაში 27-ე მუხლად წერია: "ყველა ბავშვს აქვს უფლება, იცხოვროს ისეთ პირობებში, რომელიც აუცილებელია მისი განვითარებისთვის. მშობლები ვალდებული არიან, შეუქმნან შვილებს ცხოვრების ნორმალური ღონე, სახელმწიფო კი ვალდებულია, დაეხმაროს მათ ამასში." კონვენციამ რომ არ ასწავლოს, ბუნებრივია, ეს მშობელმაც იცის და არასამთავრობოებზე მეტად მას აქვს სურვილი, შეიღოს ასეთი გარემო შეუქმნას, მაგრამ... სამწუხაროდ, მიზეზთა გამო საჭიროა ამგვარი საინფორმაციო კამპანიის წარმოება და ტარდება კიდევ იგი საქართველოს მასშტაბით.

ქარისგან დაზარალებული დაზარალებული ეროვნული მემკვიდრეობა

ნათია ნაცვლიძე

ჩვენს მუნიციპალიტეტში ძიულოსტა საჭიდაო დარბაზი ერთ-ერთი იყო სტიქიის (ძლიერი ქარი) შედეგად დაზარალებულ და შემდეგ აღდგენილ იმ ობიექტთა შორის, რომელიც იმერეთის გუბერნატორის მოადგილემ ბესიკ გოფოძემ, მუნიციპალიტეტის მერმა ვალერიანე ფოცხვერიამ და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსმა ზურაბ გოგიამ მონაწილეობა მიიღეს. ადგილზე ისინი ძიულოს მწვერთელ-პედაგოგებს, საქართველოს დამსახურებულ მწვერთელს, ავთანდილ თარგამაძეს და საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონს, ბესარიონ შვანგირაძეს გაესაუბრნენ. "სამტრედიის მაცნე" კომენტარი სთხოვა ავთანდილ თარგამაძეს: "მოგესხნებათ, ძლიერმა ქარმა დარბაზს სახურავის ნახევარი მხარე გადააძრო, მაშინვე საქმის კურსში ჩაეაყენეთ ჩვენი სამსახური, კლუბ "ფალავანის" დირექტორი, ბატონი ირაკლი მელაშვილი, რომელმაც მიმართა მუნიციპალიტეტის მერს, ბატონ ვალერი ფოცხვერიას. სასწრაფოდ მიიღეს სათანადო ზომები, პრობლემა მინიმალური დროის მონაკვეთში აღმოიფხვრა და უკვე ვაგრძელებთ სამწვერთელო პროცესს, მაღლობა მინდა მოვასხენო იმით, ვინც აქტიური მონაწილეობა მიიღო ამ საქმეში. ამინდმაც ხელი შეგვიწყო, პრობლემა მალე მოგვარდა, ძალიან მასშტაბური სამუშაო იქნა გაწეული, არ გაჩერებულან, მზის ამოსვლიდან მზის ჩასვლამდე სამი დღე იმუშავეს, მაღლობა მინდა გადაეუხადო, დავით ჯანელიძეს, რომლის ორგანიზაციამაც შეასრულა ეს სამუშაოები. ჩვენს გვერდით იმყოფებოდა ირაკლი მელაშვილიც."

შენიშნა, სადაც ახალგაზრდები ჭიდაობა "ძიულოში" ვარჯიშობენ, საემოდ დიდი ხნისაა. ამ დარბაზში მოსწავლეებს ავთანდილ თარგამაძე 2005 წლიდან ავარჯიშებს.

ქარისგან დაზარალებული დაზარალებული ეროვნული მემკვიდრეობა

“გაიგე შენი აივ სტატუსი!”

6064 ნაწილობრივი

ვანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მოწოდებით 1988 წლიდან 1-ლი დეკემბერი შიდსთან ბრძოლის მსოფლიო დღედ აღინიშნება. გაეროს შიდსის პროგრამის მოწოდებით 2018 წლის შიდსის მსოფლიო დღის დევიზია: “გაიგე შენი აივ სტატუსი!”

სხვადასხვა ქვეყნებთან ერთად საქართველო 27-ე წელია ტრადიციულად უერთდება შიდსთან ბრძოლის მსოფლიო დღის აღნიშვნას. კვირეულის ფარგლებში საინფორმაციო შეხვედრა გამართა სამტრედიის ფსიქოსოციალური ინფორმაციისა და კონსულტაციის ცენტრმა “ახალი გზა”. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ ქსელის დირექტორი დალი უშარიძე, სამტრედიის ფილიალის კოორდინატორი ნანა კობრიძე, რაიონის სამედიცინო სფეროსა და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები, სტუმრები მოწვევულები იყვნენ “ავერსიდან”, “წითელი ჯვრიდან” და მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლიდან.

ნანა კობრიძე, “ახალი გზის” სამტრედიის ფილიალის ხელმძღვანელი: “საჭიროა ჩვენი მხრიდან აივ დადებით პირების რეალური და არა ფორმალური მხარდაჭერა. მათი პრობლემების გათავისება, საზოგადოებას უნდა გავცნო, რომ შიდსი არ არის ყველა სხვა ინფექციასევე საშიში, იგი ქრონიკული მართვადაა დაავადება.

აივ ადამიანები მოსახლეობისათვის საშიშროებას არ წარმოადგენენ და ეს დაავადება ყველას შეიძლება თანაბრად დაემართოს”.

“შიდსის ცენტრის მონაცემებით, საქართველოში აივ შიდსის შემთხვევების ტენდენცია მზარდია და 7000 შემთხვევას გადააჭარბა. 2018 წლის 1-ლი დეკემბრის მონაცემებით საქართველოში რეგისტრირებულია აივ შიდსის 7380 შემთხვევა, მათგან 5526 მამაკაცია, 1854 ქალი. პაციენტთა უმრავლესობა 29-დან 39 წლამდეა. შიდსი 3938 პაციენტს განუვითარდა, 1500 – გარდაიცვალა.

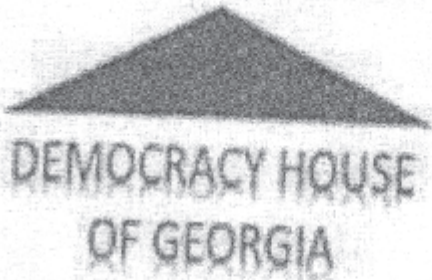
2018 წლის პირველ 11 თვეში გამოვლინდა აივ შიდსის 618 ახალი შემთხვევა (შარშან შესაბამის პერიოდში გამოვლენილი იყო 583 შემთხვევა).

აივ შიდსის გამოვლენული შემთხვევების მანუვრები (44%) სადღეს-ღოდ მთავარი გამოწვევაა. გამოვლენის დაბალი მანუვრები აივ გვიანი დიაგნოსტიკის მთავარი მიზეზია. ამასთან, ახლად გამოვლენილი აივ შიდსით ავადმყოფების 55% ვლინდება გვიან სტადიაზე, ხოლო 30%-ზე მეტს უკვე აღენიშნება შორსწასული დაავადება. თავის მხრივ, აივ გვიანი გამოვლენა ავადობისა და სიკვდილობის მთავარი მიზეზია.” – “სამტრედიის მაცნესთან” კომენტარში განაცხადა ფსიქოსოციალური ინფორმაციისა და კონსულტაციის ცენტრის დირექტორმა დალი უშარიძემ.

ქალები ძალადობას ებრძვიან!

თემა გაგზავნილი

სანამ საკრებულოს დარბაზში შეიკრიბებოდნენ, ნარინჯისფერი საკერძე ნიშნებით გულზე ძალადობა გააპროტესტეს. გენდერული თანასწორობის საბჭო სამტრედიის კიდე ერთხელ, 16 დღიანი კამპანიის ფარგლებში შეიკრიბა, რომელიც 25 ნოემბერს, ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის საერთაშორისო დღეს დაიწყო და 10 დეკემბრამდე, ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღემდე, გასტანა. კამპანიის ფარგლებში კიდევ რამდენიმე მნიშვნელოვანი თარიღი აღინიშნა, 29 ნოემბერი – უფლებადამცველ ქალთა საერთაშორისო დღე, 1 დეკემბერი – შიდსის წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო დღე, 5 დეკემბერი – მოხალისეთა საერთაშორისო დღე, 6 დეკემბერი – მონრეალში მომხდარი ტრაგედიის ხსოვნის დღე.

კამპანია, ქალთა მიმართ ძალადობის პრობლემების აქტუალიზაციას რომ გულისხმობს, მსოფლიოს მასშტაბით 1991 წლიდან იმართება. ამჯერად 16 დღიანი კამპანიის თემა ქალთა მიმართ

ძალადობის აღმოფხვრაა. როგორც კამპანიისადმი მიძღვნილ ბიულეტენში წერია: “ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლა საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტს წარმოადგენს, რისი დასტურიც განხორციელდა ბოლო პერიოდში განხორციელებული არაერთი ღონისძიება, როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელ დონეზე. 2018 წელს გენდერული თანასწორობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორისი კომისიის კოორდინირებით, საქართველოს მთავრობა გეგმავს სამთავრობო უწყებების ერთიან და ინდივიდუალურ ღონისძიებათა სერიას, რაც ხელს შეუწყობს მოსახლეობის ინფორმირებულობის გაზრდას, როგორც კამპანიის, ისე კანონმდებლობისა და არსებული სახელმწიფო სერვისების შესახებ.”

საკრებულოს დარბაზში შეკრებილებს “საქართველოს დემოკრატიის სახლის” ხელმძღვანელი ირინა ქართველიშვილი, რომელიც იმავდროულად გენდერული თანასწორობის საბჭოს წევრიც გახლავთ, ზოგადად გენდერის რაობაზე, გენდერულ თანასწორობაზე, ფემინიზმ-

სა და გენდერულ მეინსტრიმინგზე, ფემიციდზე, ადრეულ ქორწინებასა და ქალთა მიმართ ძალადობის სხვა ფორმებზე ესაუბრა. გენდერული თანასწორობის საბჭოს წევრმა თამილა კეკელიძემ სამტრედიის სინამდვილეში ამ კუთხით არსებულ პრობლემებსა და საკითხებზე გააკეთა აქცენტი. როგორც აღინიშნა, საბჭო, რომლის თავმჯდომარეც ადგილობრივი საკრებულოს თავმჯდომარეა, სამ თვეში ერთხელ იკრიბება და იმ დროისთვის არსებულ პრობლემურ განაცხადებზე საუბრობს. ბოლო პერიოდში მათ ერთმა ქალბატონმა მიმართა, რომლის პრობლემაც მოაგვარეს.

არსებობს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სტატისტიკა, რომლის მიხედვითაც, 2018 წელს ქალთა მიმართ ძალადობაზე ოჯახში მომხდარი დანაშაულის 4 111 შემთხვევა დაფიქსირებულია. აქედან გახსნილია 2 550, ანუ ნახევარი. პოლიციის მიერ გაცემული შემთხვევებ-

ლი ორდერის რაოდენობა 6213-ს აღწევს. ამ კუთხით სანქციები და სასჯელი სულ უფრო მკაცრდება.

გარდა ამისა, როგორც თამილა კეკელიძე უსვამს ხაზს, გენდერული თან-

სწორობა მხოლოდ ქალების უფლებების დაცვას და მათზე ძალადობის აღმოფხვრას არ გულისხმობს, მაგრამ, ჯერჯერობით, სამტრედიის საბჭოსთვის არც ერთ მამაკაცს არ მიუძღვრება.

“ლაშქარში” მხიარულად გაატარეს დღე

3 დეკემბერი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვის საერთაშორისო დღეა. აღნიშნულ თარიღთან დაკავშირებით საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების სამტრედიის ფილიალის თანამშრომლები და მოხალისეები შშმ ბავშვთა დღის ცენტრ “ლაშქარს” ესტუმრნენ.

ფილიალის მოხალისეებმა ცენტრის აღსაზრდელები კერძო შემოწმირველის მიერ გადმოცემული ტეხნიკური და წითელი ჯვრის ლოგოიანი ბუშტებით დაასაჩუქრეს. ბავშვებმა ხალისიანად უმასპინძლეს მოხალისეებს, ისაუბრეს, ერთად ითამაშეს და მხიარულად გაატარეს დღე.

სწავლამ სამტრედიის ფილიალი დიდ მადლობას უხდის მხარდამჭერ პირს. მისი თანადგომით უკვე არაერთი მსგავსი აქცია განხორციელდა. ის მომავალშიც გეგმავს ანალოგიური ქველმოქმედებით ფილიალის დახმარებას. ეს ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენი საქმიანობის ეფექტურობისათვის, რადგან ჩვენ ვუზიარებთ თქვენი დახმარებით.

ნათია კაკაბაძე
საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების
სამტრედიის ფილიალის ადგილობრივი კოორდინატორი

შეჩინით, მოაგზაოთ, გზა თქვენია!

ქვეყანაში სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ შენარჩუნებული არასახარბიელო სოციალური ფონის მიუხედავად, აშკარად იმატა ავტომობილების მფლობელთა რაოდენობამ. ახლა საუწყებო თუ საჭაპანო ტრანსპორტი...

ერთი სიტყვით, ქალაქ სამტრედიამ დღისა თუ ღამის ნებისმიერ მონაკვეთში ათასობით მსუბუქი თუ სატვირთო, მძიმე და ზემძიმე წონიანი მანქანა გაივლის. ინტენსიურად მოძრაობს საქალაქთაშორისო ტრანსპორტი.

ასე რომ, ცხოვრების მღელვარე თუ მჩქეფარე რიტმში, გვინდა თუ არა, სამტრედიელებიც ჩართულები ვართ.

ამ დღეებში ჩვენი ქალაქის ქუჩებში კვლავ აციმციდნენ შუქნიშნები, რაც არათუ აუცილებელი, უდავოდ მისასაღმებელიცაა. შუქნიშნები დიდი ხანია არ მუშაობდა და სამტრედიელთა კანონიერ უკმაყოფილებას იწვევდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ძირითად გზაჯვარედინებზე დაიხზა ასფალტი, ყველაფერი კი, საგზაო წესების დაცვის შემთხვევაში, მგზავრთა უსაფრთხოდ გადაადგილებას შეუწყობს ხელს.

მამ ასე, შუქნიშნები მუშაობენ. გზაჯვარედინები “ზებრა გადასასვლელებმა” დაამშვენა.

ვიართო ფრთხილად, მშვიდობიან მგზავრობას გისურვებთ!

ლევან ბაბუნაძე

ბახბახობას ბიციცავთ!

ქრისტიანული წმინდანის ბარბარეს (ბარბალეს) სახელობის დღესასწაული ხალხური წესჩვეულებისამებრ იმართება 4-6 დეკემბერს (ძველი სტილით). წმინდა ბარბარეს კულტი აღმოსავლეთის მართლმადიდებელთა შორის წარმოიშვა, მის სამშობლოდ ეგვიპტეს ასახელებენ. წმინდა ბარბარეს უმთავრესად თავგანს სცემდნენ, როგორც ავადმყოფთა მკურნალსა და მფარველს. ბარბარობა მორწმუნე ქართველთათვის ერთ-ერთი უმთავრესი წინასაახალწლო დღესასწაულია. მორწმუნეებს (ჩვენს ქვეყანაში) წმინდა ბარბარე ქალების, ფურებისა და საერთოდ ნაყოფიერების, დეღური ძაღების მფარველ ასტრალურ ქალღვთაებად ჰყავდათ მიჩნეული.

აღსანიშნავია, რომ ბარბარობაში ასახულია ქართველთა კოსმოგონური წარმოდგენები, რადგან ეს დღეობა ითვლებოდა ზამთრის მზის ბუნიაობის დღეობად.

სხვადასხვა რიტუალი, ლოცვა-ვედრება, შესაწირავები იყო ყოველთვის დამახასიათებელი ამ რელიგიურ დღესასწაულთან, მაგრამ ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რიტუალი იყო და არის მეკვლეობა, ბედობა.

17 დეკემბერს (ახალი სტილით) აღნიშნავს ეკლესია წმინდა დიდმოწამე ბარბარეს ხსენების დღეს, ბარბარობას.

წმინდა ბარბარე იყოს ყოველთა ქართველთა და ქრისტიანთა შემწე და მეოხი.

ლევან ბაბუნაძე

“აქ მოხვლთა განსაყუთრუბაჲთ ზახახიხმგუბლობას მანიჭუბს”

6060 ნანობაშვილი

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით დღის ცენტრ “ლამპარს” ოფიციალური სამტრედიაც ეწვია. მერიის კულტურის სამსახურმა ადგილობრივი ხელისუფლების მხარდაჭერით შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პატარებს ერთი ლამაზი და მხიარული დღე აჩუქა.

მუნიციპალიტეტის მერი ვალერიანე ფოცხვერია, მერიის მოადგილე დავით ბახბაძე, მერიის კულტურის სამსახურის უფროსი ნატალია მანჯგალაძე, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მოადგილე კობა ძიძიგური, მაჟორიტარი დეპუტატის ბიუროს უფროსი თინათინ ხარძიანი და საზოგადოების სხვა წარმომადგენლები ტკბილეულითა და სათამაშოებით ხელდასვენებულები 5 დეკემბერს “ლამპარს” ესტუმრნენ. ბავშვების უდიდესი სიხარული გამოიწვია საყვარელი მულტფილმის პერსონაჟების დანახვამ. ნათია ჭელიძემ მივი და მინი მაუსთან, გოჭი პეპასთან და პრინცესასთან ერთად კოსტიუმირებული შოუ უანგაროდ გამართა.

დღის ცენტრი “ლამპარი” ადგილობრივი ხელისუფლებისა და მაჟორიტარი დეპუტატის ბიუროს მხრიდან მუდმივი მხრუნველობის ობიექტს წარმოადგენს. ხშირი სტუმრიანობა ოფიციალურ სამტრედიას სურვილს უწყენს, სპეციალური საჭიროების მქონე პატარებთან მომავალშიც ბევრი წუთი გაატაროს.

ვალერიანე ფოცხვერია, მუნიციპალიტეტის მერი: “აქ მოხვლთა განსაყუთრუბულ პასუხისმგებლობას მანიჭუბს. მინდა, ხშირად ვიარო “ლამპარში”, რადგან აქაურები ჩვენგან დიდ სიყვარულსა და პატივისცემას იმსახურებენ. ვერ წარმოიდგენთ, რა ბედნიერი ვარ, როცა ამ ანგელოზებთან ერთად ვატარებ რამდენიმე წუთს. მეონია, ჩვენი სტუმრობით გარკვეული წვლილი შეგვაქვს მათ სააღმზრდელო პროცესში”.

კონცერტის ბოლოს ყველამ ერთად დღის სამახსოვრო ფოტო გადაიღეს.

მე-11 საჯარო სკოლის ეკოკრუბი სპეციალური საჭიროების მქონე ზახახებთან

მე-11 საჯარო სკოლის მოსწავლეები ამ დღეებში შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა დღის ცენტრს სტუმრობდნენ. სამტრედიამ ეს ერთ-ერთი დაწესებულებაა, სადაც სპეციალური საჭიროების მქონე 6-დან 18 წლამდე მოზარდებზე დღის განმავლობაში სპეციალისტები ზრუნავენ და მათ სხვადასხვა აქტივობებში აქტიურად რთავენ.

მე-11 საჯარო სკოლა ნიკო კეცხოველის პროექტში მონაწილეობს, ეკო-კლუბის წევრები სხვადასხვა სახის პროექტს ახორციელებენ, მათ შორის არის ეკოლოგია. გარემოს ნორმა დამცველებმა გადაწყვიტეს, 4 დეკემბერი “ლამპარის” აღსაზრდელებთან გაეტარებინათ და ამ კუთხით მათი ცნობიერება აემაღლებინათ.

დაწესებულების დანიშნულებისა და მათი საქმიანობის შესახებ სტუმრებს დღის ცენტრის პროგრამების კოორდინატორმა უამბო. სოფიო კუპატაძემ მადლობა გადაუხადა ეკოკლუბის წევრებს, “ლამპარი” დაინტერესებისა და კეთილი მიზნების განხორციელების გამო.

ეკოკლუბის მოწვევით იმ დღეს “ლამპარში” იმყოფებოდა მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლთან არსებული თოჯინების ბავშვთა თეატრი, ხელმძღვანელი ლალი პირტახია. მაყურებელს მიესალმა ბეჯითი ვანი, რომელსაც მე-11 საჯარო სკოლის მე-9 კლასის მოსწავლე მარიამ კაჭახიძე განასახიერებდა.

დღის ცენტრის აღსაზრდელებმა მე-11 სკოლებთან ერთად იმდერეს, იმხიარულეს და ხატვით გული იჯერეს. სტუმრებმა თანატოლ მასპინძლებს ტკბილეული გადასცეს და მომავალში კიდევ ბევრ სტუმრობას დააპირდნენ.

6060 ნანობაშვილი

დისციპლინა და პასუხისმგებლობა – მისი წარმატებული საქმიანობის ბასალები

მომხმანე ჟურნალი

როცა ლუარა კახიანი ასხენებენ, ვიცითო, იმას კი არ იტყვიან, არამედ, ო, რა ქალიაო! – სიყვარულით შეპყნულნი სათაო ოფისში ახალგაზრდა თანამშრომლებმა “ჯეოპოსპიტალის” სამტრედიის სამედიცინო ამბულატორიული ცენტრის მენეჯერს.

ეს სახელი და გვარი ჩვენი მუნიციპალიტეტისთვისაც ბევრს ნიშნავს. მის მიღმა ღირსეული ადამიანი დგას, რომელსაც არჩევანი ოჯახსა და სამსახურს შორის არასდროს გაუკეთებია. ასე მან თქვა და იოტისოდენა ეჭვიც არ შეგავს, რომ ეს ასე არ არის. “სხვა თუ ქონების დავრთვებით განიცდიდა ბედნიერებას, მე მას ის საქმეობარი სიტყვები მანიჭებდა, კორიფე ექიმები ჩემი წინადადებების გამო საბჭოს სხდომებზე რომ მეუბნებოდნენ”. – გვარ-წმინდებს ქალბატონი ლუარა. ეს არათუ სხვებთან გაჯიბრება, მისი ცხოვრების მრწამსი იყო – უანგაროდ ეშრომა, ეღვაწა და სიკეთე ეკეთებინა. ამიტომ შეიყვარეს, ერთგულობენ, ენდობიან და პატივს სცემენ.

წლებითა და საქმით დაღლილი კი არა, ენერჯითი, იდეებით, ახალგაზრდული შემართებით საცეს ქალბატონი მოგრძალებით გვიყვება თავის განვლილ ცხოვრებაზე, რომელსაც ერთი საგანსა და წერილი ნამდვილად ვერ დაიტყვის, თუმცა, შევეცადეთ მანძი.

კახიანების ოჯახი გამორჩეული იყო საჯავახოში. მთელ სოფელში სანაქებო შეილები იზრდებოდნენ იქ – ლუარა და ლუიზა. სკოლაშიც კარგად სწავლობდნენ და სამეურნეო საქმეებშიც აქტიურად ეხმარებოდნენ მშობლებს. ნიჭიერი არაა, უფრო მუყაითები და შრომისმოყვარეები ვიყავითო. – ამბობს ლუარა კახიანი. შედეგად სკოლა ოქროს მედალზე დაამთავრა, ხოლო მისი და, ლუიზა, საქართველოს მასშტაბით მათემატიკური ნიჭით დაჯილდოებულ ბავშვებს შორის შეარჩიეს და ახლად გახსნილ კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურ სკოლაში ჩარიცხეს. იგი ამ სკოლის პირველი კურსდამთავრებულიც გახდა.

ბავშვობიდან ოცნებობდა ლუარა კახიანი ექიმობაზე. მით უფრო, მეზობლად ისეთი ექიმები ცხოვრობდნენ, როგორებიც ცოლ-ქმარი ნატალია ნიკოლეიშვილი და ტოვო სულავე იყვნენ. სურვილი ხმახმალად არასდროს გაუქვდებოდა, რადგან მისი წარმოდგენით ამ პროფესიის ადამიანები ძალზე მაღლა მდგომი, ზებუნებრივი ძალის მქონენი იყვნენ. მათ ოჯახში ერთ-ერთი სტუმრობის დროს ტოვო სულავეს ლუარა კახიანის მამისთვის უთქვამს: ეს კარგი გოგოა და მოდით, ექიმად გაგზარდოთო.

სწავლაში ბეჯითი და მძლეოსნობაში თანრიგოსანი სპორტსმენი სოფლის საექიმო ამბულატორიაში, რომლის გამგეც ნატალია ნიკოლეიშვილი იყო, სტაჟირებისთვის სანიტრად იყ-

ვებს მუშაობას. არაფერს თაკილობდა, მთელი დღე ტრიალებდა: ექიმს ეხმარებოდა, ალაგებდა, შეშას ჩეხავდა. თავი შეაყვარა პაციენტებს და თვითონაც შეიყვარა ისინი. ის ბავშვი მორიგე როლის იქნებაო, კითხულობდნენ თურმე.

მერე იყო სტუდენტობის დაუვიწყარი წლები. შეხვედრა მომავალ მეუღლესთან, თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტთან, სამტრედიელ ნოდარ ვაშაქიძესთან. შეიღებების დაბადებით გამოწვეული სიხარული და გზა, რომელსაც წარმატებული კარიერისკენ მიჰყავდა.

მეუღლე ჯერ კიდევ სტუდენტი იყო, თვითონ შეიღებთან ერთად რაიონში საკუთარი ადგილის დასამკვიდრებლად რომ დაბრუნდა. “მუშაობა სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურ სადგურში დავიწყე. მომეწონა სამტრედიის ინტელიგენცია, განსაკუთრებით აღფრთოვანებული ვიყავი ექიმთა საზოგადოებით, ძალიან ძლიერი სპეციალისტები იყვნენ. სულ ვეკითხებოდი ჩემს თაყს, დირის ვარ, ამ ადამიანების გვერდით ვიყო თქო. ვცდილობდი, საკუთარ თავზე მეტმუშავა, არაფერი შემშლიდა და არ შევრცხენილიყავი. ისიც

დღეობდა, – ახლა უკვე დიდი ხანია იხსენებს და სამტრედიის მის მიერ დროებით დახურულ იმ რამდენიმე დიდ საწარმოზე გვიყვება, სადაც სანიტარული ნორმები ირღვეოდა. იცოდა, სიმართლე მის მხარეს იყო და არც მუქარების ეშინოდა. როგორც იტყვიან, სამსახურში ათენებდა და აღამებდა. დილის ოთხ საათზე უკვე ხონში იყო და წყლის დაქლორების პროცესს ესწრებოდა; ირღვეოდა თუ არა სანიტარული ნორმები პირუტყვის წველის დროს, მის შესამოწმებლად დილით ადრე ფერებში მიდიოდა. დააუადება არ გაუცვლელიყო, ეს გახლდათ სამსახურის მიზანი და ისიც თავს არ ზოგავდა. სამედიცინო პრაქტიკაში ისეთი ფაქტებიც ჰქონია, დღემდე რომ ვერ ივიწყებს.

თუნდაც, იმ მასშტაბურ მოწამვლას ქალაქის ნაბაკეში, ქორწილში, როცა 78 ადამიანი რამდენიმე ქალაქის ინფექციურ საავადმყოფოებში იქნენ გადაყვანილი. სამტრედიელი ექიმ-ეპიდემიოლოგების გამარჯვება ზუსტი ბაქტერიოლოგიური კვლევის ჩატარება იყო, რის საფუძველზეც სწორი დიაგნოზი დაისვა და ყველა პაციენტი გამოჯანმრთელდა.

ყოფილ მთავარ სახელმწიფო სანიტარს დღეს არა მარტო თვალში ხედება თითქმის ყველგან არსებული ანტისანიტარია, უკვირს კიდევ სიტუა-

მარიამი და თეკლა

ციის მიმართ უფურადღებობა. სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურ სადგურში ათწლიანი მუშაობის შემდეგ, 1986 წელს, ლუარა კახიანი პოლიკლინიკის დარგში მთავარი ექიმის მოადგილედ, შემდეგ მთავარ ექიმად დაინიშნა. დაწესებულებამ მხოლოდ სახელი შეიცვალა და არა ადგილი დაკარგა. ჯერ შპს “მეურნალი” ერქვა, ამჯერად, “ჯეოპოსპიტალის” სამედიცინო ამბულატორიული ცენტრი გახდა. მთავარი ექიმ-

იც დღეს უფროსი ექიმი და მენეჯერია. შეიღებით მიყვარს აქაურობაო, ამბობს და სიამაყით გვიხსნის, თუ როგორ კარგად აღჭურვილი კაბინეტ-ლაბორატორიები აქეთ, ბენეფიციარებს სხვადასხვა სპეციალობის ექიმები ემსახურებიან. როგორც მენეჯერი აღნიშნავს, ცენტრში ონკოლოგია და ალერგოლოგიის მოწვევა დღემდე პრობლემად რჩება. “შემცვლელი იყვნენ არიან. ზოგად, სპეციალისტების ნაკლებობაა. ჩვენ ძლიერი ონკოლოგი გვყავდა ოური პოგორელსკი, ქუთაისში იყო, აგრეთვე, ექიმი ვლადიმერ კოროტკევი. ორივენი გარდაიცვალენ და ეს დიდი დანაკლისია. დაეძინო,

რომ ბატონი იური ქალბატონი ლუარას მულის, ასევე ცნობილი ექიმის, ნათელა ვაშაქიძის, მეუღლე იყო. ქალბატონი ნათელა კი ამბულატორიული ცენტრის მაღალპროფესიონალი კარდიოლოგია. “ჩემი მულის ოჯახთან ერთად 40 წელი ერთ ჭერქვეშ ვიცხოვრებ და ჩვენი შეხმატებლებული ურთიერთობა ყველასთვის ცნობილია”. – სი-

ამ მშობლები. ცდილობენ, თავიანთი საქმე კარგად აკეთონ. ჩვენი მუშაობა განსაზღვრავს ჩვენს ხელფასს, ცენტრში არსებული პირობები ჩვენი შემოსავლებით უნდა უზრუნველყოფილი იყოს. შპს ვართ და სახელმწიფო პროგრამებში ჩართვა გვუზღოვდება, საკუთარი შემოსავლები გვქონდება”. – ცენტრის საქმიანობაში გვახედებს მენეჯერი.

“არიან ადამიანები, რომლებთანაც შეხვედრის დროს რაღაც გაგონდება. ქალბატონი ლუარას მიმართ ყოველთვის დადებითი რამ მახსენდება. ძალიან ენერჯიულია, მიზანდასახული, შრომისმოყვარე. ხელოსანის არასდროს არაფერს გადადებს. ძალიან უყვარს თავისი ოჯახი. ცდილობს, ყველას ნაც-

ვლად ყველაფერი თვითონ გააკეთოს. უმჯობესია საქმეს სახლშიც და სამსახურშიც. შრომისმოყვარეობა, ენერჯიულობა, მისთვის დამახასიათებელი თვისებებია, დაუნარელი ქალბატონია.

ჩვენ მეგობრები ვართ. არასდროს არაფერზე გეტყვის უარს, თუკი შეუძლია. ყოველთვის გვერდით დაგვიდგება”. – გვეუბნება თავის ხელმძღვანელსა და მეგობარზე ექიმი ია სურცილავა. უროლოგი ნატო მელქაძე სრულიად ახალგაზრდა მოვიდა სამედიცინო დაწესებულებაში ქალბატონ ლუარა კახიანთან. “20-წლიანი ურთიერთობა გააქვს”. – ამბობს ის – “ჩემთვის უფროსი კოლეგა და მასწავლებელია. აქ რომ დავიწყე მუშაობა, ძალიან ახალგაზრდა ვიყავი და თუ რამეში რჩევა დამჭირდებოდა ან დარიგება, ყოველთვის მზად იყო ამისთვის. ყველანაირ თემზე შექმნილი მასთან საუბარი, დიდი იმედი მქონდა მისი. დღემდე ასეა. მიხარია, ასეთი ურთიერთობა რომ გვაქვს. ძალიან განათლებული, მეგობრული, დადებითი ადამიანია, ყოველთვის გვიხმობს, ჩვენს გვერდით იყოს. არაჩვეულებრივი თამადაა, გესიამოვნებას პოუნიხსადმი მისი სიყვარული. ახალგაზრდები ვამყოფთ ქალბატონი ლუარათი. პატივია, ჩვენს გვერდით რომ არის.

როცა საქმეს სჭირდება, ძალიან მკაცრია, მომთხოვნია პაციენტის სასარგებლოდ”. ფინანსური კაბინეტის სპეციალისტი, ნანა ბაზანაშვილის, აზრით, ლუარა კახიანი საუკეთესო ადამიანია. “მთელი დღე რომ ვისაუბრო მასზე, ალბათ, დრო მაინც არ მეყოფა იმ დღეებითი თვისებების ჩამოსათვლელად, რაც მას ახასიათებს. დაწესებულების შეუცვლელი ხელმძღვანელი, ერთგული, თბილი, კომუნიკაბელური, თანამ-

ამ მშობლები. ცდილობენ, თავიანთი საქმე კარგად აკეთონ. ჩვენი მუშაობა განსაზღვრავს ჩვენს ხელფასს, ცენტრში არსებული პირობები ჩვენი შემოსავლებით უნდა უზრუნველყოფილი იყოს. შპს ვართ და სახელმწიფო პროგრამებში ჩართვა გვუზღოვდება, საკუთარი შემოსავლები გვქონდება”. – ცენტრის საქმიანობაში გვახედებს მენეჯერი.

“არიან ადამიანები, რომლებთანაც შეხვედრის დროს რაღაც გაგონდება. ქალბატონი ლუარას მიმართ ყოველთვის დადებითი რამ მახსენდება. ძალიან ენერჯიულია, მიზანდასახული, შრომისმოყვარე. ხელოსანის არასდროს არაფერს გადადებს. ძალიან უყვარს თავისი ოჯახი. ცდილობს, ყველას ნაც-

ვლად ყველაფერი თვითონ გააკეთოს. უმჯობესია საქმეს სახლშიც და სამსახურშიც. შრომისმოყვარეობა, ენერჯიულობა, მისთვის დამახასიათებელი თვისებებია, დაუნარელი ქალბატონია.

ჩვენ მეგობრები ვართ. არასდროს არაფერზე გეტყვის უარს, თუკი შეუძლია. ყოველთვის გვერდით დაგვიდგება”. – გვეუბნება თავის ხელმძღვანელსა და მეგობარზე ექიმი ია სურცილავა. უროლოგი ნატო მელქაძე სრულიად ახალგაზრდა მოვიდა სამედიცინო დაწესებულებაში ქალბატონ ლუარა კახიანთან. “20-წლიანი ურთიერთობა გააქვს”. – ამბობს ის – “ჩემთვის უფროსი კოლეგა და მასწავლებელია. აქ რომ დავიწყე მუშაობა, ძალიან ახალგაზრდა ვიყავი და თუ რამეში რჩევა დამჭირდებოდა ან დარიგება, ყოველთვის მზად იყო ამისთვის. ყველანაირ თემზე შექმნილი მასთან საუბარი, დიდი იმედი მქონდა მისი. დღემდე ასეა. მიხარია, ასეთი ურთიერთობა რომ გვაქვს. ძალიან განათლებული, მეგობრული, დადებითი ადამიანია, ყოველთვის გვიხმობს, ჩვენს გვერდით იყოს. არაჩვეულებრივი თამადაა, გესიამოვნებას პოუნიხსადმი მისი სიყვარული. ახალგაზრდები ვამყოფთ ქალბატონი ლუარათი. პატივია, ჩვენს გვერდით რომ არის.

თუკი წყაპიანებს სიუზროლოი ან ვჳყჳშირიბს უხჳედრა 46 წლის უხჳეაბ

1970 წელს იობაძეების ოჯახში უწყება მიიტანეს. 18 წლის ზალიო სამხედრო საავადმყოფო სამსახურში უნდა გამოცხადებულიყო. როგორც მამის ხედვობდა, ვაკეკაცი ხმაურით გააცილეს ოჯახიდან. დედის ცრემლიან თვალებს, მამის ამაყ გულს და ახლომეგობრების საუკეთესო სურვილებს 2 წელი უნდა ესაზრდოვებინა ახალგაზრდა ბიჭი.

1970 წელს, ზუსტად ამ დროს, უწყება ახერბაიჯანში, გუბინის რაიონში, სოფელ ელენეკაში, გაჯიეების ოჯახში მიიღო. მამის ზალიო არც იფიქრებდა, 18 წლის ზაგირი მისი საუკეთესო და გულითადი მეგობარი თუ გახდებოდა.

ზაგირ გაჯიევი და ზალიო იობაძე რიგაში, სამშენებლო ნაწილში, სხვებთან ერთად, ერთ ბრიგადაში გაანაწილეს და 2 წელიც ერთი ამოსუნთქვასავით, სწრაფად გაფრინდა. საბჭოთა სამსახურში, საბჭოთა წესრიგმა, საბჭოთა ვალდებულებებმა და ერთად გატარებულმა დღეებმა განუყოფელი მეგობრობას დაულო საფუძველი.

იმდენად ძლიერი აღმოჩნდა, რომ ზაგირმა ზალიოს ძეხან ინტერნეტით დაიწყო, მაგრამ მის სახელს ვერსად მიაგნო. სრულიად შემთხვევით სულყო იობაძეს დაუკავშირდა, რომელიც წარმოშობით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის სოფელ ოფეთიანაა. მანვე აღმოაჩინა დაფანარში მცხოვრები მეგობარ და მისივე დამხარებით მოხდა ზალიოსა და ზაგირის 46 წლის შემდეგ კვლავ შეხვედრა.

მას შემდეგ ზუსტად 46 წელი გაუიდა. ახლა ზალიო და ზაგირი 66 წლის, ოჯახსმოიღებელი და შვილიშვილებით დახუნძლული, ჭირსა და ლხინში გამოცდილი, ჭარბადი მამაკაცები არიან. ალბათ, ძნელად წარმოსადგენია მათი ერთად ყოფნა, თუმცა რამდენიმე ასეული კილომეტრი, ინტერნეტის ეპოქასთან გასამკლავებლად ვერაფერი შვილი გამოდგა. მეგობრის ხელვის სურვილი

იმდენად ძლიერი აღმოჩნდა, რომ ზაგირმა ზალიოს ძეხან ინტერნეტით დაიწყო, მაგრამ მის სახელს ვერსად მიაგნო. სრულიად შემთხვევით სულყო იობაძეს დაუკავშირდა, რომელიც წარმოშობით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის სოფელ ოფეთიანაა. მანვე აღმოაჩინა დაფანარში მცხოვრები მეგობარ და მისივე დამხარებით მოხდა ზალიოსა და ზაგირის 46 წლის შემდეგ კვლავ შეხვედრა.

ან დამხვედრა".
"ქალბატონი ლუარას დამსახურებაა, მთავარი ექთნის პოზიციაზე რომ ვარ. ბედნიერი ვარ, ამ კოლექტივში რომ ვმუშაობ და ის ჩვენი ხელმძღვანელია.
ყურადღებას ითხოვს ყველასგან,

მკაცრიანი კომისია, რომელსაც თავად ლუარა კახიანი ხელმძღვანელობს. კომისია არა მარტო სამტრედიას, არამედ, ვანსა და ხონსაც ემსახურება. წელიწადში ბენეფიციართა რიცხვი, დაახლოებით, 300-400-ს აღწევს და არც ერთი შეცდომა. კომისიის თავმჯდომარის თქმით, ძალიან შრომატევადი და საბასუნისმგებლო საქმეა, რადგან ამ შემთხვევაში სახელმწიფოს ჯიბეში ყოფი ხელს და აძლეუ პენსიას. ყველაფერი შესაბამისი ბრძანებულების საფუძველზე ხდება და პრეტენზიებითაც აღარავინ აუიხზავთ. ისეთ კატეგორიასთანაც უწევთ მუშაობა, ვინც არც კი იცის, სტატუსის დადგენის მიზეზით ვის უნდა მიმართოს. მიანწია, რომ ასეთ ადამიანებს დახმარება ადგილობრივმა ხელმძღვანელებმა უნდა გაუწიოს, დააკვლიანოს და მთავრობასაც ყველაფერს აღარ დააბრალებენ.

ობაა, თუმცა, მისთვის დიდი საიმონებაა, როცა თვითონ აუთუბს ამას. შრომის ბაჳეშობიდან შეეჩვიეო და ამიტომ სოფელ ჭოგნარში, საიდანაც წლების განმავლობაში დადიოდა სამსახურში, ჩვეულებრივ ეწეოდა სოფლის მეურნეობას. უყვარდათ და ემაყებოდათ მეზობლებს თავიანთი კულტურული, განათლებული და შრომობელი ქალბატონი, მათ ჭირსა და ლხინს რომ იზარებდა და კარგი ღვინის დაყენებაშიც რომ ტოლს არავის უდებდა. ყველაზე მეტად უპატივცემლობა სწყინს, სიხარულს კი ბევრი რამ ანიჭებს, ისიც, სხვებს თუ თავადაც ახარებს.

ლიც აწენია ცხოვრებამ. ჯერ დის, შემდეგ მეუღლის გარდაცვალება მისთვის გაუხელებული დარდაა. კარგი სიტყვის მიუძღვლი მისი მეუღლის, ნოდარ ვაშაკიძის მიმართაც ბევრია სამტრედიამში, რომელიც შინაგან საქმეთა სამინისტროს რაიონულ სამსახურში მაიორის ჩინით სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა.

მუშაობა. ყოფილა საქმე, რომელიც სწრაფად უნდა გაგვეკეთებინა და შეუძლებლად მიგვჩანდა. ქალბატონმა ლუარამ ისეთი მობილიხება მოახდინა თანამშრომლების, გადაულახავი რომ გვეგონა, მცირე დროში გაკეთდა.
ძალიან კარგი თამადაა ჩვენი ხელმძღვანელი. პოეზიასთან ახლოსა და დილის თათბირიც კი, შეუძლია, ლექსით გაგვილაპარაკოს.
ინტუიცია აქვს ძალიან კარგი, ორი წუთით რომ გავიდე და ტელეფონზე ვუთხრა, აქ ვარ, ოთახში-თქო, კართ-

როცა საქმეს სჭირდება. ამ ბოლო დროს ვამჩნევ, რომ მენდობა და ეს ძალიან მიხარია. მისი მუშეობითაა, ერთი გუნდი რომ ვართ. მისგან ყველაფერი ვისწავლე. მგონია, სულ სხვანაირი, უკეთესი ადამიანი გახვდები.
ჩვენი უფროსი რომ არ იყოს, ვფიქრობ, ამ დაწესებულებას ასეთი რეიტინგი არ ექნებოდა."
"ჯეოპოლიტიკის სამედიცინო ამბოლატორიულ ცენტრში ხდება, აგრეთვე, შეხდულული შესაძლებლობების სტატუსის დადგენა. შექმნილია სა-

სუსტი არა, პირიქით, ძლიერი ქალია, ისეთი, ტყვიასაც რომ არ უშინდება. გადატანითი მნიშვნელობით ნათქვამი სრულებითაც არ გახლავთ. გასული საუკუნის 90-იან წლებში, როცა შეიარაღებული მხედრობის დროს დადგენ სამსახურში, ნარკოტიკები მოგვეცი და რეცეპტივით გამოგვიწერეო, სასტეკად იუარა. მოგვლავით და, მესროლეთ, ერთხელ მოვსულვარ და ერთხელ უნდა მოვეკდეო. უკან დაუხევათ. ესაუბრა კიდევ, თურმე, მათ და მეორე დღეს, ბოდიშის მოხდის მიხნით, მისთვის სუნამოც კი მიურთმევათ. თუმცა, პროფესიული შიში ყოველთვის თან დასდევს: "შემინია, რაიმე გართულებები არ მოხდეს, რაიმე არ გამოგვეპაროს, ხელი არ დავაკლოთ პაციენტებს".
"ღირდა ცხოვრება!" – ასევის ჩვენი რესპონდენტი, მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფერი ისე არ იყო, როგორც წარმოედგინა. საყვარელი ადამიანების დაკარგვით გამოწვეული ტკივი-

მოხდა, რომ ჩვენ შორის მხოლოდ მანძილი იყო დიდი. ის 2 წელი ყველაფერს ვიყოფდით. დღემდე ტკბილად ვისხენებ ზალიოს და კიდევ ორ ქართველ ბიჭს, რომლებმაც ქართველები და თქვენი ქვეყანა შემაყვარეს. მე ვიცნობ საქართველოს ისტორიას, თქვენ ძლიერ მეფეებს, დავით აღმაშენებელსა და გიორგი ბრწყინვალეს. ეს არის ქვეყანა, რომელიც ჩემთვის საყვარელ ადამიანებთან ასოცირდება. სხვაგვარად მე დღეს აქ არ ვიქნებოდი". – ამბობს ზაგირ გაჯიევი. პროფესიით ვეტერინარი, მეუღლესთან და სამ შვილთან ერთად ცხოვრობს და სოფლის მეურნეობას ეწევა. ვაშლისა და მსხლის ბაღებთან ერთად ვანსაც უვლის. ამიტომ სუფრასთან ქართულ ღვინოს ახერბაიჯანულიც უმშენებდა გვერდს.
"ცხოვრებაში ფასი აქვს დაკარგული ყველაფერს, სადაც ჭეშმარიტი მეგობრობა არ არსებობს, მამის ყველაფერი ყალბია. დღევანდელი დღე სიზმარს ჰგავს. ვერც კი წარმოვიდგენდი, 46 წლის შემდეგ ზაგირის ისევე თუ შეხვედებოდი. ჩვენმა ურთიერთობამ დროს გაუძლო და დიდი გამოცდაც ჩააბარა. მაღლობელი ვარ ამ ბედნიერი დღისთვის". – აღფრთოვანებას ვერ ფარავდა ბატონი ზალიო. იგი დაფანარში მეუღლესთან და ორ შვილთან ერთად ცხოვრობს.
ასე მიიღია ეს დღეც. იყო ბევრი მოვლენა, სადღეგრძელო, კავკასიური სულის ზეიმი და დიდი სიითბო. "დამიჯერეთ, მზე არ მზეობს და მაღლი არსად ჩანს, თუკი ადამიანებს სიყვარული არ გვაკავშირებს. ქართველების მსგავსად წინაპრებს ჩვენც ვუთაყვანებთ, მაგრამ იცით, არც ერთ სუფრას ამ სადღეგრძელოს გარეშე არ ვასრულებ". გვიხსნის ჩვენი სტუმარი. – "სამირველის ქუჩის სადღეგრძელო ჩემთვის ძალიან ძვირფასია. ყველაფერი ყალბია, თუკი საძირკველი ძლიერი არ აქვს. ჩემი და ზალიოს ძლიერი სიყვარულის შედეგია დღევანდელი დღეც და ზუსტად ამაში დევს ცხოვრების აზრი..."
ერთი შეხედვით ჩვეულებრივი დღე ჩემთვის მოულოდნელობით სასეე აღმოჩნდა. ჩემი ვვარის რამდენიმე დღისეული ადამიანის შეკრებაც ბატონი ზაგირისა და მისი ოჯახის დამსახურებად უნდა ჩავთვალოთ.

ნათია ცხაძე

ოხდლიანი ინტელექტუალური ზეიმი სამცხეში

ნათია ნაცვლიძე

ორი დღის განმავლობაში სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში "კოლხის" დარბაზში მიმდინარეობდა ითან და თემურ ვაშაყიძის სახელობის სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მემორიალი ინტელექტუალური თამაშის "რა? სად? როდის?". ტურნირი, ტრადიციულად, ტრავეკულად დალეულ მძეპს, სამტრედიის ინტელექტუალთა გუნდის "ინტერსტელარის" წევრებს მიუძღვნა. მისი ორგანიზატორები არიან სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერია და სამტრედიის ინტელექტუალთა ჩატარდა თამაშები: "რა? სად? როდის?", ბრენ რინგში, ჯეპარდში და ჭადრაკში.

წლეულს ტურნირმა არახული მასშტაბი შეიძინა: ინტელექტუალური შერევის კინებაში ოცდარვა ტიტულოვანი გუნდი მონაწილეობდა. სამტრედიის არაერთი ცნობილი ინტელექტუალი სტუმრობდა. ჟიურის ლოგო კი სამტრედიის ინტელექტუალთა გუნდის წევრებმა დაიკავეს, პირველი დღის შეკითხვების პაკეტის ავტორებიც თავადვე იყვნენ. კითხვების ტოპ-რედაქტორი, გიორგი გვეტაძეა. გამარჯვებულები სლემის პრინციპით გამოვლინდნენ. წამყვანი, ტრადიციულად, სამტრედიის ინტელექტუალთა პრეზიდენტი, გიორგი ჩაჩუა იყო. აუდიტორიასთან მისალმების შემდეგ მან მხარდაჭერისათვის მადლობა გადაუხადა მუნიციპალიტეტის მერიას, კულტურის და ახალგაზრდობის სამსახურს და "კოლხის" მასპინძელს, მედეა ხუჭუას. მან სცენაზე მძეპ იოანე და თემურ ვაშაყიძის მამა, ირაკლი ვაშაყიძე, მოიხმო, რომელმაც ტურნირის დაწესებამდე მიმდინარეობდა, ერთი შეკითხვა დასვა. შეკრებილთ მიესალმა და წარმატებები უსურვა მინიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, ძე-

პირველად ვარ, ჩემი გუნდის წევრები იყვნენ ადრე ("ბპ" და "ვიტამინი") დღეს ორი გუნდი გაერთიანებული, მათ ბევრჯერ მიუღიათ მონაწილეობა და ისე შეაქეს ეს ტურნირი, მათი რეკომენდაციის საფუძველზე გადაწყვიტეს, მეც მიმელო მონაწილეობა. ერთის შეხედვით ძალიან კარგადაა ორგანიზებული, გამარჯვებისთვის მოვედით, მაგრამ 90-იანი წლების ბოლოდან ამ თამაშებში ვარ ჩართული და "რა? სად? როდის?" ეს ისეთი თამაშია, წინასწარ ვერაფერს იტყვი."

ლევან ცირეკიძე: "სამტრედიის ინტელექტუალთა წარმომადგენლები ვართ ამ ორდღიანი მემორიალის ორგანიზატორები და "რა? სად? როდის?" და ბრენ-რინგის კითხვების პაკეტის ავტორები. მეორე დღის კითხვების პაკეტისა კი თბილისის ინტელექტუალთა გუნდის წევრები არიან. რამდენიმე წელია ვატარებთ ამ ტურნირს და წლეუანდელი მასშ-

ურია, ადგილობრივმა თვითმართველობამ მხარდაჭერა გამოგვიცხადა, კომიტეტმა კარგად იმუშავა, დარბაზის მეპატრონეებს მადლობა, ამ შესანიშნავი ინფრასტრუქტურით ბარბორი ტურნირი ვერ დაიკვივხის".

თამაშში "რა? სად? როდის?" პირველი ადგილის მფლობელი "26-ე საათი" კაპიტანი (ნიკოლოზ ჭურაძე) გახდა, ის დაჯილდოვდა ათასი ლარით, მეორე ადგილზე გავიდა "კოზა ნოსტრა" (კაპიტანი სერგო თევდორაძე), მეორე ადგილოსნის საპრიზო ფონდი 500 ლარია, მესამე ადგილის მფლობელი კი სამტრედიელია გუნდია "ALL BLACKS" (გიორგი ცაგარეიშვილი). მესამე ადგილოსანს სამასი ლარი გადაეცა. ჯეპარდში პირველი ადგილის მფლობელი, ინტელექტუალი თორნიკე ჯანგველაძე გახდა, გუნდ "26-ე საათის" მონაწილე. ასევე, მემორიალის ფარგლებში გაიმართა ბლიც ტურნირი ჭადრაკში,

რომლის გამარჯვებულიც სიმონ ხაჭალიაა. მეორე ადგილზე კი ზურაბ კუპატაძე გავიდა. გამარჯვებულები სამტრედიის მერიის მიერ დაწესებული ფასიანი საჩუქრებით და ფულადი პრიზებით დაჯილდოვდნენ. მუნიციპალიტეტის მერმა ვალერიანე ფოცხვერიამ და მერის მოადგილე დავით ბახტაძემ მადლობა გადაუხადეს ტურნირის მონაწილეებს და ორგანიზატორებს და

ად ვახერხებ ჩამოსვლას. ტურნირი იყო ფანტასტიური, ყველაფერი იყო უმაღლეს დონეზე: ორგანიზება, დარბაზი, ხმა,

წილდენტი გიორგი ჩაჩუა: "ჩვენი მუნიციპალიტეტი ყოველწლიურად მასპინძლობს ინტელექტუალური თამაშების მემორიალს, შემოიღია თამაშად ვთქვა, წლეუანდელი ტურნირი, მართლაც, გამორჩეული იყო სტუმრების სიმრავლიდან გამომდინარე, ისეთი ინტელექტუალური გვესტუმრნენ, რომ მხოლოდ მათი მონაწილეობაც კი ძალიან საამაყო და საპასუხისმგებლო იყო ჩვენთვის. საქართველოს ნაერების წევრები, სატელევიზიო "რა? სად? როდის?" წარმომადგენლები და ძალიან მაღალი დონის ინტელექტუალური ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ მთავარი პრიზის მოპოვებაში. შემოიღია ვთქვა, გამარჯვება ღირსეულმა და ჩვენი მემორიალის გარდამავალი თასიც გუნდთან "26-ე საათი" დაიდგეს ბინას ერთი წლის განმავლობაში.

ყველა სტუმარი ერთხმად აღნიშნავდ, რომ მემორიალი ძალიან მაღალ დონეზე ჩატარდა, რისთვისაც კლუბის სახელით მინდა მადლობა გადავუხადო სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერიას და პირადად მერს, ბატონ ვალერი ფოცხვერიას, ასევე უდიდესი მადლობა ქალბატონ მედეა ხუჭუას, რომელმაც საშუალება მოგვცა, მემორიალი შესანიშნავ სადღესასწაულო სახლ "კოლხში" ჩაგვეტარებინა. მადლობა ასევე ყველა იმ ადამიანს, რომელმაც თავისი წვლილი შეიტანა ჩვენი ტურნირის ორგანიზებაში. უკვე მომავალ ტურნირზე ვფიქრობთ და ვადგენთ გვეგებს, რომ იგი კიდევ უფრო მასშტაბური და საინტერესო იყოს"

ტაბი ტურნირისა ყოველგვარ საზღვრებს გასცილდა. 30 გუნდამდე, სამეგრელოდან ოთხი, აჭარაიდან – სამი, იმერეთიდან – ოთხი, სამტრედიიდან – აც გვეყვს გუნდები, დანარჩენი თბილისის გუნდებია, თითქმის ყველა სატელევიზიო "რა? სად? როდის?" ყველა წარმომადგენელია, 7-8 ამ სტუმარია შორის ბროლის ბუს მფლობელია, აქ არიან გაგი გაბრიჭიძე, დავით ლომინაძე, ოთ-

წარმატებები უსურვეს.

ტურნირის შემდეგ თავისი ემოცია გამარჯვებულმა თორნიკე ჯანგველაძემ გაგვიზიარა, რომელიც, ჩვენდა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ სამტრედიელია. მას ქალაქის პირველი საჯარო სკოლა აქვს დამთავრებული. ჩვენი საუბარი სამტრედიასთან მისი სიახლოვით დავიწყეთ: "სამტრედიას ძალიან იშვიათად ვსტუმრობ, სამუშაო გრაფიკიდან გამომდინარე, კვირის ყველა დღე დაკავებული მაქვს, შესაბამისად, ძალიან იშვიათ-

კითხვები იყო მაღალი ხარისხის. შესაბამისად, ამ ორი დღის განმავლობაში ძალიან დიდი საიმოვნება მივიღე, რის გამოც ძალიან დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ყველა იმ ადამიანს, ვინც ამ ტურნირის ორგანიზებაში მცირედი წვლილი მიიღო შეიტანა. რაც შეეხება მეტოქეებს, კი, ძალიან ძლიერი მეტოქეები გვეყავდა, მათ შორის საქართველოს ჩემპიონი გუნდი "კოზა ნოსტრა." გუნდები, სადაც თბილისის და საქართველოს რამდენიმეგზის ჩემპიონები თამაშობდნენ და შესაბამისად, ორმაგად სასიხარულოა, რომ გამარჯვება მოვახერხეთ".

სამტრედიის ინტელექტუალთა პრ-

გლთა დაცვის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა ნატალია მანჯგალაძემ. მთამაშებმა წუთიერი დუმილით პატივი მიაგეს სამტრედიის ინტელექტუალთა პირველი ჩემპიონატის გამარჯვებულ შუტა ლორიას. "სამტრედიის მაცნე" ტურნირის დაწყების წინ რამდენიმე ცნობად სახეს, ინტელექტუალთა გაესაუბრა: "ბოკა ხუნიორის" კაპიტანი ბაჩანა შენგელია: "პირველად ვარ სამტრედიის მსგავს ტურნირზე, რამდენიმე წუთია მოვედი. ორგანიზების მხრივ, ჯერჯერობით, ძალიან კარგია, საკმაოდ ძლიერი გუნდებია, თბილისის უმაღლესი დივიზიონის გუნდები არიან, კონკურენცია იქნება ძალიან მძაფრი, ტურნირისგან ველოდებით ძალიან დიდი საიმოვნების მიღებას. ისეთი განცდა მაქვს, თითქმის მშობლიურ ადგილას ვიმყოფები." გიგა ნასარიძე, გუნდ "ბპ ვიტამინის" წევრი: "პირადად მე სამტრედიის

არ საბაშეილი, ნიკოლოზ აგლაძე, სერგო თევდორაძე. საქართველოში ერთ-ერთი საუკეთესო კითხვების პაკეტის რეჟისორი ტონი ვაჭარაძე, ძალიან მოხარული ვარ."

ზაზა აღვიშვილი: "მასშტაბებს თანდათან კრებს ჩვენი ტურნირი, ყოველწლიურად წარმომადგენლობითი ხდება, დღეს მეც საორგანიზაციო კომიტეტში ვარ, დღეს გამოვა რამდენიმე ახალგაზრდული გუნდი, ჩვენი მთავარი გუნდი "ინტერსტელარი" სამტრედიელი ახალგაზრდებთან იქნება წარმოდგენილი და რამდენიმე სოლიდური ლეგიონერი არის გაძლიერებული – დათო ლომინაძე და გაგი გაბრიჭიძე ჩვენთან ითამაშებენ. კონკურენტული ტურნირი ჩატარდება, კითხვების შინაარსით და დონითაც ნახავთ, უმაღლესი სტანდარტის ტურნირია! საქართველოში უმაღლესი სტანდარტის გრან-პრის შეჯიბრებები რომ ტარდება, იმ დონისაა! საპრიზო ფონდიც სოლიდ-

“აწარმოე საქართველოში” კერძო საბავშვო ბაღისთვის

თია ბაგუნაშვილი

მიუხედავად იმისა, რომ კონცეფცია კერძო საბავშვო ბაღების მართვისა და ფუნქციონირების, მათში სასწავლო პროცესისა და მეთოდოლოგიური აღზრდის ირგვლივ, ჯერჯერობით, ოფიციალურად შემუშავებული არ არის, კერძო საბავშვო ბაღების რიცხვი ქვეყანაში გეომეტრიული პროგრესით იზრდება. საჯარო თუ სხვა ტიპის სამსახურებში დასაქმებულთა სამუშაო გრაფიკის გათვალისწინებით, მშობლები აცხადებენ, რომ კერძო საბავშვო ბაღების სამუშაო დროის ხანგრძლივობა ხელსაყრელია მათთვის. მოთხოვნილება ამ ტიპის სააღმწიველი დაწესებულებებისადმი მშობლის ეკონომიური მდგომარეობითაც განისაზღვრება. არაერთხელ არაერთისგან ხაზგასმით გაცხადებული გაგვიყვია, რომ არა ინფრასტრუქტურული და სხვა ფაქტორები, განსაკუთრებულ კომფორტს რომ განაპირობებს, მეთოდოლოგიური თვალსაზრისით აქცენტს სახელმწიფო სკოლაზე დაწესებულებებზე გააკეთებდით.

მიუხედავად ამ ფაქტორებისა, კერძო საბავშვო დაწესებულებები ქვეყნის მასშტაბით მრავლდება და ბუნებრივია, ყოველდღიურად ვითარდება, იხვეწება. მხოლოდ სამტრედიის მაგალითზე რომ ავიღოთ, მუნიციპალიტეტში რამდენიმე კერძო საბავშვო ბაღია, ერთმანეთს კონკურენციას მუშაობის სტილის სულ უფრო დახვეწით რომ უწევენ. გადასახადის ოდენობის გათვალისწინებითაც, არც ბავშვთა კონტინენტს უჩივის არც ერთი მათგანი. რაც შეეხება სწავლების

მიმართულებას, ძირითადად, იმ პროგრამებით მუშაობენ, რომლითაც სახელმწიფო სკოლაზე დაწესებულებები. ამჯერად, კერძო საბავშვო ბაღ “ლილეოსა” და მის დამატებულზე, თეონა ჩანქსელიანზე გვაქვს საუბარი. ეს კერძო საბავშვო ბაღი სწავლების საკუთარი სტილით, აღსაზრდელებისთვის სხვადასხვა დისციპლინების სახალისო შესწავლით, ქორეოგრაფიისა და მუსიკალური ელემენტების, უცხო ენის სწავლების სასწავლო პროგრამებით ჩართვით, გარდა ამისა, ჯეროვანი კვებისა და სხვა საკითხების გათვალისწინებით, მშობლების დაინტერესებას განსაკუთრებული ინტენსივობით იწვევს. თეონა ჩანქსელიანი, რომელსაც შესაბამისი კვალიფიკაცია აქვს და იმავდროულად პედაგოგი გახლავთ ბაღში, შეეცადა, ბიზნესის კუთხითაც გაეფართოვებია დაწესებულება საქმიანობა. ეკონომიკის სამინისტროს მიერ გამოცხადებულ კონკურსში “აწარმოე საქართველოში”, სცადა ბედი. მისი პროექტი წარმატებული გამოდგა. გამარჯვებულს, იდეის ავტორის 20%-იანი თანამონაწილეობით, 20 ათასი ლარის ფარგლებში სახელმწიფო დაფინანსებას. თეონა ჩანქსელიანი ბიზნეს-გეგმა, რომელიც შეუდგენს, გორა გაგუასთან ერთად დაწერა, იმდენად საყურადღებო აღმოჩნდა, გაიმარჯვა კიდევ. პროექტი 18 ათას ლარზე იყო გაწერილი და სასკოლო ჯგუფის დამატებასთან ერთად, რომელსაც შესაბამისი ტექნიკური აღჭურვილობა ექნება, კვამლის აპარატი და საბავშვო ბაღთან არსებული დაბაღების დღის ცენტრის დამატებას გულისხმობს.

თეონას მიერ წარდგენილი პროექტმა ყველა კრიტერიუმი წარმატებით დააკმაყოფილა: “როგორც ჩანს, აქცენტი უკვე არსებულ ბიზნესზე აიდებს და პრიორიტეტი მიაჩნია. თანამონაწილეობით განსაზღვრული თანხა, რომელიც შეუნდა გამეღო, უკვე დაგზარჯე სასკოლო ჯგუფის მოსაწყობად. პროექტით გათვალისწინებული დანარჩენიც, საკარგოდ, მალე დაირიცხება. პირველი შედეგები სასკოლო ჯგუფისა უკვე სახეზეა, ჩავატარეთ ღია გაკვეთილი მათემატიკაში. ჯგუფი დაწყებითი განათლების პედაგოგს ჩავაბარეთ. ჩვენი საქმიანობა

აღვიღად დასანახი და შესაფასებელია. როგორ გამოვიყენებთ პროექტით გათვალისწინებულ თანხას, მალევე დაეტოვება საბავშვო ბაღს, შედეგზე ჩვენი აღსაზრდელების ერთხელ ნახვაც მტკიცებებს.” – ამბობს თეონა ჩანქსელიანი.

ამგვარი ხელმძღვანელის ხელში, ვფიქრობთ, წარმატებები არ მოაკლდება “ლილეოს” და ეს კერძო საბავშვო ბაღების განვითარებაში ნათქვამი სიტყვაც იქნება. განსაკუთრებით საგულბისხმო ისიც არის, რომ თეონა ჩანქსელიანი ახალგა-

ზრდა პედაგოგია, არც თუ ისე დიდი ხნის გამოცდილებით. მისი ასეთი შედეგითი განათლების წარმატებით მიღების საპასუხისმგებლო საქმეში იმედისმომცემი და საკუთარი პირობაა.

“ჩვენი უხანი” – მეოთხეაღმართა აქტივობა

ნათია ნაცვლიძე

მეოთხე ბაგა-ბაღის სადღესასწაულო დარბაზში 5-6 წლიანთა ჯგუფის აქტივობას ვესწრებით, “ჩვენი უხანი” – ასეთია აქტივობის თემა. პედაგოგ ნინო რუხაძეს საწაული მოუხდენია, ლამის, მთელი სამტრედიის მკერო- მოდელი წარმოადგენია სცენაზე: წმინდა დავით აღმაშენებლის საკათედრო ტაძარი, რეინიფის სადგური, პოლიციის შენობა, სასწრაფო დაწესებულება, სახანძრო ვუნდი, საფაქრო ობიექტები, სიღამაზის სალონები და კაფეები. ყველაფერი გათვლილი ღამეების, ფანტაზიის, ბავშვების სიყვარულის და დიდი შრომის შედეგია! არაფითარი ძვირადღირებული რესურსი, თვალსაჩინოებები, ძირითადად, ქალაქისაგან არის შექმნილი.

ლი ყურადღება გაამახვილეს, ამ პროცესში მშობლები სცენაზე მოიხმეს, ზოგ თმა შეკრიბეს, ზოგმა ვარცხნილობა გააკეთა, ზოგმა ნამცხვარი დაკრემა, ვინ სიცხიანი კურდღელი ფონენოსკოპით გასინჯა, პარალელურად, თემასთან შესაბამისი სიმღერებიც იმღერეს, იქნებოდა ეს მეგობრის სიმღერა, “ეს საწყალი კურდღელი” თუ

გაერთიანების უფროსის მოადგილე მარინა შენგელია: “ეს იყო შესანიშნავი დღის დღე, ძალიან კარგად წარმოადგინეთ სხვადასხვა პროფესიები, ასევე შესანიშნავი იყო მუსიკალური ჩანარები”. მეოთხისტი მარინა ქოჩოვი: “არა მაქვს უფლება, ძვირფასო ბავშვებო, პედაგოგებო და მშობლებო, მადლობა არ გითხრობოთ”.

სხვა. განსაკუთრებული მხიარულება მეგობრის ფორმაში ჩატარებულ პედაგოგმა და მისმა აღსაზრდელებმა შემოიტანეს, ბავშვების ჭრიანულ სპონტანურად შეუერთდა ბაგა-ბაღის ლეგენდარული გამე, ენერგიული ნანა ლენდუა. ის დარბაზიდან გავიდა, ცოცხს ხელი დაავლო და პატარების სიმღერას ხმა შეუერთა. მერე ბავშვებმა და პედაგოგებმა სიმღერა “ტალახი, ავური გააუღერეს და... სახლიც სიმღერ-სიმღერით ააშენეს.

აქტივობა ასე შეაფასა სააღმწიველი დაწესებულებათა გაერთიანების უფროსმა ხათუნა გაგუამ: “ჩემო ლამაზებო და კარგებო, უღრმესი მადლობა, არაჩვეულებრივად წარმოადგინეთ ყველაფერი, პროგრამით რაც იყო გათვალისწინებული ამ აქტივობაში, უფრო მეტად თუ იაქტიურებით, მშობლებო, უკეთესი იქნება, მადლობა პედაგოგებს, მეთოდისტებს, რომელთაც ახლახან გაიარეს ტრენინგის კურსი, დღევანდელმა დღემ ცხადყო, როგორც კარგი ბავშვები მიდინ სკოლებში, არაერთი სამდლობელი წერილი მომდის, ძალიან კმაყოფილი და ბედნიერი ვარ.”

ათ დღევანდელი დღისათვის, ჩვენ მშობლებთან მჭიდრო კავშირი გვაქვს, დღევანდელმა დღემ ცხადყო, რომ ბაგა-ბაღში მართლაც ცეკვა-სიმღერა არ არის, ჩაიხედეთ სასწავლო-სააღმწიველო გეგმაში, გვერდით დაუდევით მასწავლებლებს, ხომ ხედავთ, ნინო მასწავლებელმა საოცრება მოახდინა, თამაშ-თამაშით და საუკეთესო თვალსაჩინოების დახმარებით რამდენი რამ ისწავლეთ. მშობლებო, შეგიძლიათ მოიფიქროთ ბაგა-ბაღში თქვენთვის ყოველი დღის აქტივობა, 15 საშემოდგომო დღისძიება ჩატარდა ჩვენთან”.

ნანა ლენდუა: “ასეთი აქტივობა თხუთმეტივე ჯგუფში ჩატარდა, პედაგოგებო, თქვენ ქვეყნის სამწველო ხართ, რადგან საქართველოს დირსეულ მომავალს უზრდით, მადლობა ნინო მასწავლებელი, მადლობა მეთოდისტებო და ჩემო პატარებო!”

აქტივობას დაესწრო ღანიის ბაგა-ბაღის მმართველი ლევა ქვიზინაძე და უამრავი სამადლობელი სიტყვა თქვა აქტივობის შეფასებისას. აქტივობას დაესწრნენ დიდი ჯიხაძის ბაგა-ბაღის პედაგოგები, რომელთაც ასევე მოიწინეს აქტივობა.”

იხსენი სამკვიდრო შენი – გეორგია!

მეთორმეტე საჯარო სკოლის პირველი კლასის სასკოლო ღონისძიებაზე მიგვიწვია მრავალწლოვანი პედაგოგიური სტაჟის მქონე მასწავლებელმა მედეა გვეგეშიძემ. თემად გეორგიის წმინდა დღესასწაული აირჩიეს პატარებმა და პედაგოგმა. წმინდა გიორგი ხომ გეორგიანული მფარველი და შემწეა. პატარებმა ვახუშტი ბატონიშვილი მოიხმეს და განმარტეს, არ არის საქართველოში ბორცვი და გორა, წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარი რომ არ იდგესო. მაყურებელი მონუსხული უსმენდა პატარა გოგო-ბიჭებს, რომლებიც საოცარი გააზრებით, განცდითა და ემოციით გადმოსცემდნენ სათქმელს. მიუხედავად იმისა, პირველკლასელები არიან, ბევრი რამ იცინა საქართველოს ისტორიიდან, შესანიშნავად კითხულობენ ქართულ კლასიკოსთა: შოთა ნინოიძის, ანა კალანდაძის და მურმან ლებანიძის პოეტურ შედეგებს. “წმინდა გიორგი, დიდების მხედრო, ვუშურ შენს ხატებას და სული მხნედ არი, შემუსრე უწმინდურ დრაკონთა ორგია, იხსენი სამკვიდრო შენი – გეორგია” – ზვიად გამსახურდიას ამ შესანიშნავი ლექსით დაასრულეს საინტერესო ღონისძიება ჩვენმა პატარებმა. განსაკუთრებულად პუბლიკას მათ მიერ წარმოდგენილი ბიბლიური იგავი მოეწონა, რომელიც იესო ქრისტეს, წმინდა გიორგისა და ელია წინასწარმეტყველს შეეხებოდა. შესანიშნავად რომ მღეროდნენ და ცეკვავდნენ ეს პატარები, ესეც არაფერს უკვირს, პედაგოგი ლელა გოლიაძე სხვადასხვა საკრავების თანხლებით ასწავლის ქართულ სიმღერებს თავის მოსწავლეებს. პატრიოტული სიმღერებით განწყობა მართლაც აგვიმადლეს პატარებმა. ამ სკოლაში არაერთ ღონისძიებაზე დიდებულ ამშვენებენ უძეგროსკლასელები ნაღვალს. ასე იყო ამჟამად: მეხუთეკლასელებმა შესანიშნავი მითიური და ამშვენეს საღამო. ეს მეხუთე კლასიც მედეა მასწავლებლის ყოფილი კლასია.

ღონისძიება სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელმა ნინო ონიანმა შეაფასა: “მადლობა, ჩვენო პატარებო, ამ ღამეში და საინტერესო ღონისძიებისათვის, გველუშაბი გაივებოდა მტერთან, ჩვენი სამშობლო, როგორც თავადვე ბრძანეთ, ისტორიულად მუდამ მტერს ეომებოდა, ჩვენ მუდამ თავს ვიცავდით და ასე, ბრძოლით და შრომით ქვეყანა დღემდე მოვიტანეთ, წმინდა გიორგიმ დაგვიფაროთ, თქვენც უნდა დაიცვათ მტრისგან, ანუ გველუშაბისგან თქვენი საყვარელი სამშობლო, საქართველო. ამისათვის ბევრი უნდა ისწავლოთ და იშრომოთ, გვარავლეთ წმინდა გიორგის მადლი, დიდი მადლობა, მედეა მასწავლებლო ამ საინტერესო ღონისძიებისათვის”.

ნათია ნავაშვილი

მე ერთადერთი ვაღი მაქვს, სამუოხლოვ, გენასვალაჯი!

ახალი ლექსები გვახსნა ჩვენი ვაზეთის დიდი ხნის ერთგულმა მეგობარმა, პოეტმა და პედაგოგმა, პატრონმა ილია ლევკვიციანი. ამჯერად, პატრიოტული ხასიათისაა, სისხლს რომ ავირუხუნებს, ქართველობით რომ “გავამდიდრებს”, თვალწინ რომ ვადავიშლის ჩვენი ქვეყნისა და ერის გმირულ ისტორიას, მამულის დასაცავად, გასაერთიანებლად, სიცოცხლის სამსხვერპლოზე მისატანად რომ წაგაქვებებს. დანარჩენს ლექსები გეტყვიან თავად. მადლობას ვუხდით სამშობლოს სეგბედზე მოფიქრალ, მის მაჯისცემზე მიყურადებულ პოეტს, ღირსეულ ქართველ კაცს და ახალ შემოქმედებით წარმატებებს ვუსურვებთ სამომავლოდ!

ლევან ბაბუნაძე

აღზახ კმეზს!
ენგურის ტალღებს მივარდევ, სულ ზევით, მაღლა და მაღლა, შენ ჩემო თვალის სინათლე, გეძებ, გეძახი სადა ხარ! ჩვენ ხომ ოდიოგან ძმები ვართ, და ძმებად შეფიცულები, თუმცა არაერთხელ ამ გზებზე გადავიბრუნდა ურემი. გზა მაინც არ ჩანს რატომღაც, არადა, უკვე დრო არი, თუ ისევ დავაგვანებთ, მაშინ იხარებს მსტოვარი. ჩვენ ხომ ერთი გვაქვს სამშობლო, ერთი გვაქვს დასაფიცარიც, უხსოვარ დღიდან ამ მიწას მიტოვებ ერთად ვიცავდით. დღეს თუმცა დავმორიშორდით, სულ გავუცხოვდით, არა და, ხომ გვახსოვს, როგორ ვიცავდით კრწანისის ცას თუ მარაბდას. ჩვენ დღესაც ერთი მტერი გვაყვებს, ენგურ გაღმა თუ გამოღმა, რომელმაც დავაგვაცალკევა, შური ახარა და ბოღმა.

დღეს მთავარია დავძლიოთ ის აუბედობა და შური, აი, ყველაზე მთავარი, აი, ყველაზე საშური. დრო არის გავერთიანდეთ, მძობა ვაქციოთ ფარადა, რომ კლავაც ერთად ვიმღეროთ რაშოვდილა და ვარადა.

ჯამ რუ ბაშინაა
“ენა, მამული, სარწმუნოება” დღეს ჩემს არსებას ისე მოება, ვერც ერთს ვერ დავთმობ, ვერც ერთს უარყოფ. ვით დედის მანდილს და სათნოებას. როგორც მამის მკაცრ გამოხედვაში, და სულისშემძვრელ წესსა და რიგში, გაფიქრებამდე შემძრავს ყოველთვის არ გადაცდომის მტანჯველი შიში. თუმცა გადაფურცლე წლები სადავო, მაინც მეწვევა დროდარო მუხა, ვით ზამთრის ღამის გრძელ ღერუფანში, გასავლელი გზა მითრევს და მწუსხავს. რაც შინაგანად ყოველთვის მძრავდა, დღესაც ის შიში აღარ მასვენებს, დამშრალ კალაპოტს მივყვები აღმა, წყალი არ ჩანს და მაინც მასველებს. ენა, მამული, სარწმუნოება, ამ ერთარსების მცველად კვლავ ვრჩები, ჯერ ნუ გამწირავ, მზეო, ამას ვთხოვ, არ დამიწერო ჯერ განაწი.

წინაპართა ხმა
რა მშვენიერი დარია, გინდ წვიმდეს, ხომ არ დამადნობს, დღისით მზე, ღამით კი მთვარე შენს უკვდავებას დარაჯობს. მეც წინაპართა სადარი, მინდა, რომ ხმალი ავლეხო, შენს დასაცავად მზადა ვარ, სამშობლოვ, უსაყვარლესო. წინ სრბოლა ჩემი წესია, გზას მივკვლევს ტატოს მერანი,

ჩემს დაჩოქება-დაწივლას ვერ მოესწრება ვერავინ. ხელთ სააკაძის ხმალი მაქვს, ცეცხლს აფრქვევს ჩემი თვალები, მე ერთადერთი ვაღი მაქვს, სამშობლოვ, გენაცვალე. ამ ვალის გადასახდელად გულაც მერჩის და მარჯვენაც. ეს წინაპართა ხმა არი: – “სიკვდილი ან გამარჯვება.”

რანი ვართ უსაქართველოვ?

ვინც მოახერხა რუსთველის ერთი სტრიქონის ტოლი თქვას, მეციცი იმას ფურცელი და ნება, სული მოითქვას. ვინც თამარ მეფის ნათელი უკვდავო ბეთანიაში, ვინც ცა შეღება იისფრად, ქარი შეიცნო ნიავში. ვინც ნიჟარაში ჩატია, ბობოქარი ზღვის ხმაური, მაგანმა მგლავიც მოაჭრას, გარჯა უქმად არ ჩაუვლის. ვინაც პირველმა მოხაზა, “ანი”, – “პოეთი” ნათერი, ვინაც ალვარი მოსწია მერანს ზეცაში გაფრენილს. ვინაც ყინვისის ანგელოზს, ყალბი კრძალვით შეახო, მე როდი ძალმძის ცოდვილსა, ისევ შენ უნდა შეაქო. მთაწმინდის მთვარე დაგენათის, მზე თიბათვისა გემფარველობს, ხელი ხმაღს იკარ, ქართველო, რანი ვართ უსაქართველოვ.

ის ჩემი ბენი ხანარობს

გზას ბილი-ბილი მივყვები, მაღალ მთებს ავცქერ გოლიათს, ზღვაში ვცურავ თუ ცაში ვფრენ, თავი სიხმარში მგონია. იქნება სამოთხეში ვარ უკვე და ვერ გამოგია, ალვის ხის მაღალ წვეროებს მთვარის ჰამეი ჰკიდია. ოდიოგან ისმის იგავად, “ლეკვი ლომისა სწორია”, შიგა წევს ის ფრმა, რომელსაც ირმისა რძე უწოვია. ურწიე, მზეო, ავანი, ქარო უმღერე ნანაო, დევისმკვლელობა ვაჟკაცი ჩვენს მხსნელად ზარდე თანაო. გადავირჩინე მამული, ღვთისწილხვდომილი, მამაო, თორემ ხომ ხედავ, დამოკლეს მახვილი როგორ ქანაობს. შენ შეეწიე უფალო, და კალთა გადააფარე, უკვდავებისა წყაროსა

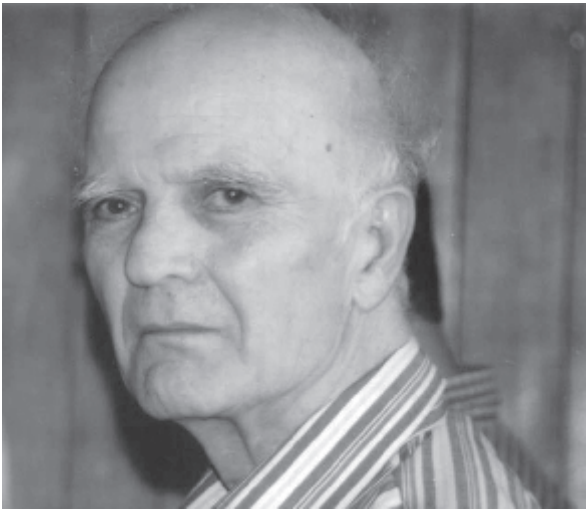
ისევ უჩინე სათავე. კვლავ მამქუხარე ისე, რომ გენს ჩემსას არ მიეძინოს, აქა ვარ, შენი მხსნელი მე, სხვაგან სად უნდა მეძიო?! ეს ჩემი გენი ხმაურობს არ ამცდენია მიზანი, “კიდევაც დაიზრდებიან ალგეთს ლეკვები მგლისანი”.

აგვადი ჩემო კმეზანა!

შენს სახელს ვფიცავ, შენს მიწას, გიცავ და კვლავაც დავიცავ, ჩალის ფასი აქვს სიცოცხლეს, თუკი შენთვის არ დაიწვა. დიდგორისა და კრწანისის წინაპართა სულს ვფიცავარ, მე ხომ ღვთისმშობლის წილხვედრი ღვთიფურთხული მიწა ვარ. შენს ჩალისფერ და ხუთჯვრიან დროშას ცად მივაფრთხილებ, მზე რომ სისხლისფერად ენთება, ცაც ოცნებისფერად კრიალებს. სულ მალე, მჯერა ახლება ჩემი ფიქრი და ოცნება, ივერის ხატს მიბრნი ისევ ღდის ვით საოცრება. აყვადი ჩემო ქვეყანავ, მზის და ვარდების სადარო, ქრისტეს კვართივით ნაწამო და ფენიქსივით აღმდგარო!

ზვალ წილხვდომისა

ლოქს რომ დათრთვილავს, კიბულას ყინულიანი წყალია, ყველა უკვდავი გამხდარა ვინც ერთხელ მაინც დალია. მეც მისვამს, თქვენაც დალიეთ, აგეხილვით თვალია, მგზავრი ხარ, სტუმრად მიდიხარ, ბავშვი, კაცი თუ ქალია. პეშვი აივსეთ, იგი ხომ უკვდავებისა წყალია, ჩამოვსხდეთ, ჩამოვსვენოთ, გვერდს თუ აუშქვეთ ბრალია. ბუენარი ასავლელი გვაქვს, არ გვეცეს ავი თვალია, ჩიტებმაც ფრენა-ფრენითა კიბულას წყარო დალია. ჩამოხვდომილი თხმელები, ადესა ღვინით მთვარალია, ღრუბლებმაც ცა რომ დაფაროს, ან გზად შემოგხვდეთ ალია. ზურგზედაც შემოგასუბდეთ, არც გაიფრთოთ ძალიან, საგზალი გაუნაწილეთ, ცოტაც კიბულას წყალია. წილხვდომისა აქვეა, გზა თუმცა ცოტა მწერალია, გულზე კიბულა ისხურეთ ის უკვდავებისა წყალია.

ჩვენო პატივი!

ძველი ცხოვრება მიეზიდებოდა შენს მძიმე ჯვარს. "ჭირთა დამთმენმა, უსიტყვომ და უსაყვედურომ" ღირსეულად განვლე წუთისოფელი. უსასონი გაგზავნის. დაღა ჟამი მარადისობისა. ტკივილით დატვირთე ოჯახი, ახლობლები, მეგობრები, პაციენტები ცრემლმორეული გიგონებენ. "ჩვენი სანთლები შენთვის იწვიან, სამადლობელი არ დაგვიწვინა." ვამაყობთ შენით. შევთხოვთ უფალს, დაგიმკვიდროს ნათელი სასუფეველში!

ვენი ცნობა

უსილაკი მამა

დავბადებულვარ თებერვლის სუსხიან ამინდში. ნანატრი ბიჭის მოვლენამ ოჯახი უსახლერო სიხარულით მოიცვა. ორი ულამაზესი ქალიშვილის შემდეგ გაეჩნდა მე. "ნეტავ, არ გაჩენილი საბრალო დედას". ადამიანებს სიხარულის თანაზიარება თურმე უჭირთ. მამა ღვინით სავე ღოქით გამვლელებს ბიჭის გაჩენის სადღეგრძელოს მორიდებით ეაჯებოდა. დაუნდობელი 1937 მძვინვარებდა, გაბოროტებული ადამიანების ჯგუფი ჭიანჭველებივით მრავლდებოდა. ანონიმური დასმენით დამიხვრითეს ჩემი უძვირფასესი, უსაყვარლესი ადამიანი.

მაგონდება სამხედრო კომისარიატში წვევამდელთა საექიმო კომისია. ჩემი ანექტური მონაცემების გაცნობის შემდეგ კომისარი დაიბნა. მივხვდი, ეს ის იყო, რომლის გვარს ღედა ჩურჩულით ახსენებდა (რეპრესიების წლებში ჩვენ ჩურჩულით, თვალებით ვსაუბრობდით). უკვე შეშინებულმა ჩემი გვარი რამდენჯერმე წაიბუტბუტა. ენით გამოუთქმელი ტანჯვა დამეუფლა, ძალიან შევიცვალე, გაენერვიულდი. ჩემი ფრისცვალება ღედას არ გამოჰპარვია. ქვითინით მემუდარებოდა, ხელი ამელო შურისძიებაზე. ღედის მიმართ განუზომელმა სიყვარულმა გადაწყვიტა ყველაფერი, ჩემ ჩანაფიქრს აღსრულება არ ეწერა...

ახლა უკვე საკმაოდ ხანდაზმული ვიმედოვნებ, ზეციურ საუფლოში სამარადისოდ ჩავეკვრები ახალგაზრდა 37 წლის მამას.

მამა ტენილაკი 2016 წელი

ახალი ლექსები

აღარ ვარსებობ, აღარ ვარსებობ დიდი ხანია, რამდენი ღამე დამტყვევრილი წიგნივით ვფურცლე, ისე არასდროს არაფერი არ მიხარია, თითქოს დავეცი და წამოდგომას თავიდან ვიწყებ. კვლავინდებურად გაზაფხულზე ავეყავილდები, ავეყავილდები, რომ ამ ერთხელ მეც გავიხარო, და თუნდაც მერე კიდევ ბევრჯერ გარდავიცვალო, დავეფინები ამ სამყაროს ცვირან ღელიანს. მივესალმები ყოველ დღით ამომავალ მზეს, ცვირან ყლორტებზე მარგალიტი მიმომეფანტოს, და ჩემი სული ივამაყებებს ისე ღამაზად, თითქოს ძალიდან ვარსკვლავები გადმოეღაგოთ.

*** ღამდება, ნაცნობი ქუჩების სიჩუმით, წვედადი ფეხდაფეხ ღანდღვით მომეყვება, მივეყვები სოფლისყენ მიმავალ ბილიყებს, დაყვება ქუჩები ჭადრების ხეივანს. ნამეებში ნაცნობი სურნელი ტრიალებს, მტრედების ღულუნი მომესმა შორიდან, გავეყურებ ნაცნობი ფერებით მოხატულ სახლისყენ მიმავალ მღუმარე ხეივანს.

თათის ცივცვაქი

სამართლებლოვ!

საქართველო წმინდა ნების სავანე, მარიამის უწმინდესი ადგილი, წმინდა ნინოს ვაზის ჯვრით მონათლული, თამარ მეფის შემოსილი მანდილით. საქართველოვ, დალოცვილო უფლისგან, დავითის ხმლით მტკიცედ შემორაგული, ქართველების საოცნებო ქვეყანა, რუსთაველის ყალბით შემოქარგული. საქართველო, შენ გმირების მშობელო, ყველასათვის სანეტარო ქვეყანავ, პოეტების უღვეველო აკვანო, დაილოცე, ჩემო ტკბილო ქვეყანა. წმინდა ღოცით კანონი დადგინდება, უფლის ნებით ივერია გაბრწყინდება, ყველას გული ავეყვება ხალისით, საქართველო მალე აღორძინდება. საქართველო, მალე გამოღიანდება, ქართველები ტკბილად ახმინანება, სამართალი გაიმარჯვებს სულ მალე, ძმობის ღრომა ყველგან აფრიალდება. საქართველო, მტრები ჩამოეშორდება, მეგობრობას სინათლე დაუღება, შული, შური არავის მოუხდება, უფლის ძალი ყველას წინ დაუღება. დიდ ილიას და აკაკის სამშობლოვ, გაჭირვება ბევრი გამოიციდა ქართველებო, შეასრულეთ ოცნება, სამშობლოსთვის რაც კი შეგიფიციათ. საქართველო ჩემო ტკბილო ქვეყანა, ჩემი გული შენთვის მომიღოცნია, გაიხარე წარსულით და მომავლით, შენ შეგერგოს რაც შენთვის მიღოცნია!

კახლე კახენაძე

გურამ გაგუნისას გახსენება

ერთი წელი გავიდა მძიმე და ტკივილიანი. შენ ქართველი კაცის საუკეთესო თვისებებითა და ტრადიციებით განვლე 78 წელი ამ ქვეყნად. ჩვენთან კი დარჩა შენი ხსოვნა, უდიდესი პატივისცემა და სიყვარული, რომელიც არასოდეს მოკვდება. მუდამ გაგიხსენებთ ღამაზად ჩაცმულს, მომღიმარს, ყველასთვის ძვირფასს. ნათელი გქონდეს შენს მარადიულ სასუფეველში!

ღამაზა ღუნაშა

რესპუბლიკის ქუჩაზე მცხოვრები უახლოესი მეზობლები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ღირსეული ქალბატონის, მეუღლის, ღედისა და ბებუის **ქაიხინო რამიშვილი-გაღრაიის** გარდაცვალების გამო და თანაუგრძობენ განსვენებულის ოჯახს.

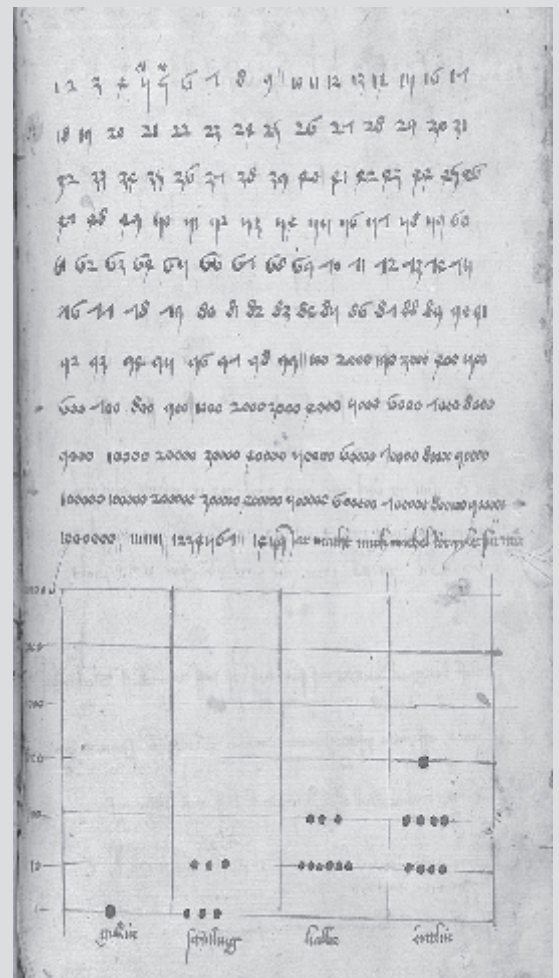
ბეჟან გოგია თანაუგრძობს ნუკრი ღეკაშვილს მამის, ბატონი **როზინჯონის** გარდაცვალების გამო.

"არაბული ციფრების" წარმოშობის ისტორია

1202 წელს შუა საუკუნეების ერთ-ერთმა პირველმა დიდმა იტალიელმა მათემატიკოსმა - ღეონარდო პიზელმა (1170-1250 წლები), იგივე - "ფიბონაჩიმ" გამოაქვეყნა თავისი ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაშრომი (წიგნი) სახელწოდებით - "Liber abaci", რომლიდანაც ევროპელებს ღეტალურად გააცნო არაბული სანგარიშო სისტემა და პირველად მიაწოდა ციფრი - "სულის" არსებობის შესახებ ინფორმაცია. წიგნის ავტორმა შესანიშნავად უწყოღა, რომ თავად არაბები სანსკრიტული ციფრებით სარგებლობდნენ, მაგრამ მიუხედავად ამისა, აღნიშნულ ციფრებს რატომღაც მაინც - "არაბული ციფრები" უწოღა (ასევე მოიხსენიებენ ღდეძღე).

ოფიციალურად დადასტურებული ფაქტია, რომ არაბებმა ციფრების არსებობის შესახებ ინფორმაცია სანსკრიტულ ენაზე დაწერილი უძველესი ინდური რელიგიური პიშნებიდან - "რიგ-ვეეებიდან" მიიღეს. შესაბამისად, "არაბული ციფრები", სინამდვილეში "სანსკრიტული ციფრები" გახლავთ.

Genia.ge

გაფუქვითა ღახმარებით კატარა ლეკვები გადარჩენ

დღის 10 საათი იქნებოდა, როდესაც № 2 საჯარო სკოლის შერწყმული სკოლის უკან ჩოჩქოლი შეიქმნა. მესამე კლასელი მოსწავლეები სასოწარკვეთილი ყვირით მობობდნენ: "მასწავლებლო, აგერ, სკოლასთან ახლოს, ორმოში ვიღაც უსულგულოს პაწაწუნა ლეკვები ჩაუყრია და იხრებებიანო... ამ სიტყვებზე ცხოველთა დიდმა ქომაცმა ცირა მასწავლებელმა მაშინვე 112-ში დარეკა. პოლიცია და მამულებიც უმალ გამოჩნდა. საკმაო დრო დასჭირ-

და პატარების ამოყვანას, მაგრამ ის ამ ძალისხმევად ღირდა. გადარჩენილ, მშვიერ ლეკვებს გულიყო

მასწავლებელი გაუმასპინძლა ფრანგული პუდინგებით.

მადლობა ბავშვებს, რომლებმაც აღმოაჩინეს, მადლობა მამულებსა და პოლიციას რომლებმაც გადარჩინეს პატარა ცხოველები. მინდა ჩამოვთვალო მათი გვარები და მადლიერება გამოვხატო ამით. სამტრედიის სახანძრო-სამაშველო განყოფილების უფროსი ვლადიმერ კოპალეიშვილი, ოცეულის მეთაური გოჩა თარგამაძე, სამაშველო ეკიპაჟის წევრები: გიგა შენგელია და ზაზა ოჩხიციანი. მამულებთან ერთად ლეკვების გადარჩენაში, აგრეთვე, ამავე სკოლის მოსწავლეები, თედო დვალისძე და ამრიგ გაბელაიაც მონაწილეობდნენ.

გულიყო გოგონა
ფრანგული ჯის კლავიში, ფაზისისა და
ქალღას აკადემიების წევრი

ამჯერად ქართული ჭიდაობა

ქართული მრავალხმიანობის, ქვეყრის ღვინის დაყენების უძველესი მეთოდის, ქართული ანბანის სამი სახეობის შემდეგ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ (იუნესკო) ქართული ჭიდაობა მსოფლიოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში შეიტანა, რაც უდიდესი აღიარება არა მარტო ქართული სპორტისა და სხვადასხვა თაობის მოჭიდავეებისა, არამედ თითოეული ქართველისა.

ჭიდაობის პროფესორად წოდებული, ლეგენდარული ვახტანგ ბალაყაძის სამტრედიელობა კიდევ უფრო გვმატებს კანონიერი თავმოწონების უფლებას, რომ ამ დიდ საქმეში წონადია სამტრედიელი მოჭიდავეების წვლილი.

ქართული გენის კიდევ ერთ აღიარებას გილოცავთ!

ლევან ბაგვაძე

სტუდია "ბერმუხა" გთავაზობთ!

პირველად სამტრედიისში, ქორწილების, საზეიმო დონისმიღებების გადაღებას FUL HD-1920X1080 ფორმატში. პირდაპირი ტრანსლაცია (ლაივი), FACEBOOK, YOUTUBE-ზე, დარბაზის მონიტორზე. ჩაწერა ფლეშკაზე და BLU-RAY დისკზე 50 წლიანი გარანტიით. საკონტაქტო ტელ: 598 78 66 00; 555 18 84 80; 22 40 42.

აზუს არვის კატიჟეჟინაზ,
ჩვენს მრსა და ნაციზაზ,
ორივეს ბაჟატიჟეჟი
ი ნ ა უ ბ უ რ ა ც ი ა ზ ე !

ველოცავთ!

აკაკი რუხაძეს!

ჩვენი გაზეთის ერთეულ მკითხველსა და მეგობარს, პატივისცემით გილოცავთ დაბადების დღეს. იღვგრძელეთ!

სამტრედიის მაცნე

გიორგი ლუგავას!

ღირსეულ ქართველს, ჩვენი გაზეთის დიდი ხნის მკითხველსა და მეგობარს გილოცავთ დაბადების დღეს. უფალმა გაგაძლიეროს!

სამტრედიის მაცნე

ფაბრიკის რეზინტრაცია საჩუქრები დასაქმება
Faberlic Samtredia Nane
niraga7@gmail.com
+995 577 425 552
+995 593 310 595

სამტრედიის რუსთაველის ქუჩის №23/2 ბაიხსნა კოპანია "ვაპ-პრლივის" ოფისი. კოპანია ბიზნესობით, მსოფლიოში ცნობილი მანგალის კონსპიტიკას. ასევე, ღახმარებას. ოფისი მუშაობს ყოველწელე 10 საათიდან 17.00 საათამდე. ტელეფონი: 577 42 55 52.

რედაქციის მისამართი:
სამტრედიის, რუსთაველის ქ. №6
ტელ: 790 391839

მატენე
სამტრედიის

დირექტორი ბეჟან გოგია
მთავარი რედაქტორი ქეთევან ჭიჭიანი
გამომშვეები რედაქტორი თეა ბაბუნაშვილი
პასუხისმგებელი მდივანი ლევან ბაბუნაშვილი
კომპიუტერული უზრუნველყოფა მამა პაპავა